Tizenötödik évfolyam. 7-ik szám.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre . . . . . 24 korona.
Egy hóra . . . . . 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre . . . . . 28 korona.
Egy hóra . . . . . 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fil., minden következőnél 16 fillér
Bélyegdíj külön 60 fillér
Nyiltér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900. | FELELŐS SZERKESZTŐ: Stauber József. | Csütörtök, január 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk: Egy uj hitelforrás.
A viz joga.
A transzváli háború.
A két delegáczió ülése.
Szűk a kaszárnya.
Gavallér-e, vagy szélhámos?
Farsangi gondolatok.
Kadétkisasszony.
A város közgyülése.
Tárcza: Az iszákos. Irta: Guy de Maupassant.
Regény-Csarnok: Dr. Moreau szigete. Irta: H. G. Wells.

Egy uj hitelforrás.

Arad, január 10.

Az „Aradi Közlöny“ ez évi 4. számában *„A közérzület hatalma“* czimü közleményben szépen el van mondva, hogy mennyire föllendülne a magyar ipar és kereskedelem, ha minden magyar honpolgár a szükségleteit belföldi terményekből honi termelők és szállitók révén fedezné. Igaz ez, csakhogy — miként ama czikkben is érthetően el van mondva — a jelenkor társadalma részéről annak megvalósitása nem remélhető; már pedig utópiákkal és ábrándokkal — bármi szépek legyenek is azok — sem az iparosok, sem a kereskedők sorsán nem sokat fogunk lenditeni.

Ellenben, ha szavamnak helyt adnak, egy oly eszmére — sőt ma már mozgalomra — hivnám föl a nagy közönség figyelmét, mely reális alapon, az adott körülmények és tényezők számbavételével valóban nagyot lóditana iparosaink és kereskedőink sorsán, ha — fáradságot és áldozatot nem kimélve — *ők maguk* is ugy akarnák.

Ha iparosaink vagy kereskedőink egyikmásikát mostanában üzleti viszonyaik felől kérdezzük, egyéb bajaik mellett rendszerint azt is fölpanaszolják, hogy rossz az *„inkasszó“*; ez pedig magyarán azt jelenti, hogy hitelbe dolgoztató vagy vásárló felcieiktől nem tudják követeléseiket megkapni, helyesebben, a *künnlevőségek* nem folynak be, vagy csak igen rosszul.

Nagy baj ez az illető iparosok és kereskedőkre, mert mig ők a feldolgozandó vagy elárusitandó czikkeiket *drága* pénzért vagy még drágább hitel utján szerzik be, addig ők maguknak a követeléseikért nagyon is sokáig kell várniok és künnlevőségeik teljesen gyümölcsözetlenül figurálnak nyilt számláikon.

A már régebben beállott és folyton sulyosbodó közgazdasági viszonyok válságai egy régi terv megvalósitásának óhaját tolták előtérbe, azt t. i. hogy *miként lehetne az iparosok és kereskedők számláin levő követeléseket értékesiteni?*

Ez irányban most a főváros több ipari és kereskedelmi korporácziója együttes akcziót inditott és közös felhivásukban rámutatnak azon tényre, hogy milliók és milliókra rug a künnlevőségek összege, melyek gyümölcsözetlenül parlagon hevernek, daczára annak, hogy a szóban forgó követelések — egy csekély hányaduk kivételével — jók, és bizton várható, miszerint idővel befolynak. A felhivás kifejti, hogy e nyilt számlák mozgóvá tétele által a magyar kereskedő és iparosvilág egy *uj hitelforrást* fog igénybe vehetni, mely tetemes tőkéket fog rendelkezésére bocsájtani. Ily módon lehetővé lesz téve, hogy a magyar kereskedő és iparos *készpénzzel*, tehát olcsóbban vásárolhasson be és magát a külföldi szállitóval szemben függetlenitse.

A főváros érintett iparos és kereskedelmi köreinek tehát nagyon igazuk van abban, hogy a számlák értékesitése által rendkivüli segitség nyujtatnék az illetőknek, de a keresztülvitel közelebbi módozatainak megjelölésével adósok maradtak. Legegyszerübb volna természetesen, ha a megrendelő az átvétel után — ha már fizetni nem akar vagy nem tud — váltóval egyenliti ki tartozását, mi által az illető iparost vagy kereskedőt készpénzhez segiti s ő maga nem az utóbbiaknak, hanem a leszámitoló pénzintézetnek lesz adósa, melynél aztán a nyujtott föltételek mellett törlesztheti tartozását és a hitelnek kamatait nem az eladó vagy szállitó, hanem a vevő fizetné.

Ezen módozatnak azonban oly sok és nagy nehézségei vannak, hogy csak kivételesen vétetik alkalmazásba és általános megvalósitása csak a messze jövőben vagy egyáltalán nem várható.

Minden egyébtől eltekintve, a nehézség első sorban is a fent érintett váltók biztos és koulans leszámitolásánál merül föl és éppen azért oly pénzintézetek fölállitásáról kellene gondoskodni, melyek a számlákat — bár a benyujtók koczkázatára — leszámitolnák s másrészt a hitelben dol-

TÁRCZA.

Az iszákos.

Irta: **Guy de Maupassant.**

Francziából forditotta: **Homonnai Albert.**

I.

Az északai szél szörnyü erővel dühöngött óriási tömegekben ragadva magával az égen a sötét vészterhes, télies felhőzetet, mely futtában rettenetes záport öntött a földre.

A fékeveszett tenger zajgott és ostromolta a partot, kivetve hegyna ryságu, tajtékzó hullámait, melyek aztán ágyuszerü robajjal omoltak ismét össze. Kisértetiesen közeledtek, egyik a másik után toronymagasságnyira szökve, majd ismét szétszóródva a levegőben a rohanó szél hatása alatt; tetejöknek fehér tajtéka mintha valamely szörnyeteg izzadsága lett volna.

Az orkán benszorult Iport kis völgyében, zugott és sivitott, leszakitva a házak palakőfedeleit, letörve az ereszeket, rombolva a kéményeket; az utczákon oly erős volt a légnyomás, hogy csak falhoz támaszkodva lehetett járni. Ha véletlenül gyermek került volna ki a házból, megragadta volna a vihar és a házak fölött a mezőkre dobta volna.

Szerte a vidéken, partra vonták a halászbárkákat, felvén a tengertől, hogy elsöpri dagályával a partot; néhány matrózt lehetett csak látni, kik elrejtőzve egy kis csolnak kerek hasa mögé hanyatt dőlve nézték az ég és viz haragját.

Aztán lassanként eltávoztak, mert a viharra leszállt az éj, eltakarva árnyékával az őrjöngő tengert és a feldühődött elemek minden rombolását.

Két ember még maradt, kezeikkel a zsebükben, hátukkal a szélroham ellenében, gyapju sipkájuk a szemükre huzva, két tenyeres halász, nem gondozott körszakállal, naptól és széltől megbarnult arczbőrrel, a kék tüzes szemekben fekete ponttal a közepében, a tengerészek éles szemeivel, a melyek ellátnak a látóhatárnak a végéig, mint egy ragadozó madár.

Az egyik megszólalt:

— Jere, menjünk Jeremiás. Menjünk, töltsük el az időt dominózással. En fizetek.

A másik még habozott csábitgatva a játéktól és a pálinkától, de tudva jól, hogy teleinná magát, ha belépne Panmellehez, azonkivül visszatartva a gondolattól, hogy felesége egészen egyedül maradt viskójában.

Habozva szólt tehát:

— Azt mondanák, fogadást nyertél, hogy te engem minden este leitatsz. Mondd nekem, honnan vetted a pénzt, hogy mindig fizetsz?

És egész erejéből nevetett mindazon pálinkára visszaemlékezve, melyet másnak a költségén ivott; nevetett egy potyát élvezett normand megelégedésével.

Mathurin, a pajtása folyton rángatta a karjánál:

— Menjünk, jer Jeremiás! Nem érdemes ma hazamenni minden melegség nélkül a gyomrunkban. Mitől félsz? Nem fogja feleséged fölmelegiteni az ágyad?

Jeremiás dünnyegve válaszolt:

— Tegnap este nem tudtam megtalálni az ajtót . . . Még jó, hogy nem az előttünk elfolyó patakból halásztak ki.

És ő még nevetett az édes emlékre s lassan mendegélt a Panmelle kávéháza felé, melynek kivilágitott czége messziről fénylett; ment huzva Mathurin, nyomva a szél által és ő nem volt képes ellenállani ezen két erőnek.

Az alacsony terem telve volt matrózokkal, füsttel és zajjal. Ezen daróczba öltözött emberek az asztalra könyökölve kiabáltak, hogy magukat megértessék. Mennél több ivó lépett be, annál jobban kellett orditaniok és még több zajt csapniok a hangok és a márványon csattogó dominók lármájában.

Jeremiás és Mathurin leültek egy sarokba, jatszmát kezdtek és a kis poharak egymásután tüntek el torkuk mélységében.

Aztán ujabb játszmát kezdtek, ujabb kis poharakat ittak . . . Mathurin akadálytalanul

Mai számunk 12 oldal.

goztató vagy vásárló urakat is illő mérséklettel és kellő haladékok engedélyezése mellett — mondjuk inkább — szoktatná, semmint szoritaná a fizetéshez.

A számlák értékesitése nagy horderejü gondolat, melynek megvalósitása még a mi viszonyaink között is könnyen keresztül vihető volna, ha az illetékes tényezők kellő igyekezettel, ügyszeretettel és bölcs belátással fognának hozzá. De bár hozzáfognának, mert az örökös tanácskozások és felhivások önmagukban nem elegendők az üdvösségre, mig ellenben a közmondás szerint a gyors elhatározás maga fél sikerrel ér föl. —y.

A viz joga.

— A város közgyüléséből. —

Arad, január 10.

Váratlan vitát támasztott a mai közgyülésen a m. kir. vizépitési igazgatóságnak az a terve, hogy a szennyvizszürő telepen *növénykisérleti állomás* létesittessék, a melynek — egyéb előnyöktől eltekintve — Aradváros közönségét illetné meg az anyagi haszna is, a mit az igazgatóság átlag 1200 koronára garantiroz egy évben. A szóharcz egy már létező jog körül forgott: özv. *Ludig* Lajosné ugyanis ezt a szennyvizet szerződésszerüleg birja a várostól még három esztendőn keresztül, őt tehát ez idő szerint sem a jog, sem a méltányosság értelmében ettől a vizhasználattól a városnak elmozditani nem lehet. Ez a körülmény vetett gátat a lapunkban már többször ismertetett növénykisérleti állomás ügye elé.

A gazdasági szék és a tanács a várható előnyökre való tekintetből hajlandó lett volna a vizépitési igazgatóság kérelmét teljesiteni, ma azonban özv. Ludigné egy sürgős beadványt intézett a közgyüléshez, melyben jogaira hivatkozva azt kéri, hogy a kérelmet utasitsák el annyival is inkább, mert ő a szerződésszerüleg részére kiszabott 120 frt évi dijon felül még 1600 koronát hajlandó fizetni, tehát jóval többet. mint a vizépitési igazgatóság.

Salacz polgármester felvilágositásul megjegyzi, hogy a vizhasználat tényleg özv. Ludigné-é 1903-ig, ennek a birása azonban ahhoz volt kötve, hogy vizjogi engedélyt kapjon, mit eddig nem nyert meg. Ő teljesen és minden tekintetben méltányolja Ludigné jogait, épp azért arra kéri a közgyülést, bizza meg őt a dolog elintézésével olyanformán, hogy a szerződési jog, melyet a városnak tisztelnie kell, meg ne sértessék.

Deutsch Bernát egy nézeten van a polgármesterrel. *Steiner* Jakab hangos derültség közt jegyezte meg, hogy az ő „négyszögletü feje" nem akarja megérteni, micsoda haszonnal járhat egy ilyen mintatelep a városra. Vetett kalkulációkat is, de abból sem bir kiokosodni. Steiner különben nagyon dühös volt ma. Mikor egyszer belevágott a szavába *Deutsch* Bernát, ekkép replikázott vissza neki:

— Nem öntől kérek felvilágositást, nem ön itt az elnök . . .

E derüs epizód után *Nemess* Zsigmond dr. állott szólásra. Szerinte ez a kérdés nincs még annyira megérve, hogy ma határozni lehetne benne. Inditványozza, hogy a jogügyi bizottság véleményének kikérése után az ügyet a jövő közgyülés napirendjére tüzzék ki. A *polgármester* megjegyzi, hogy ennek semmi gyakorlati értéke nem volna. Annyi tény, hogy Ludigné szerződésileg köteles a vizjogi engedély megszerzésére. Ő éppen nem akarja, hogy e miatt megkárositassék. Ismételten figyelmébe ajánlja javaslatát a közgyülésnek azon hozzáadással, hogy a viz átengedése a kisérleti telep részére csak az esetben történhetik meg, ha a város Ludignével a fennálló szerződést felbontja.

A polgármester mindenképen méltányos inditványa után *Barabás* Béla dr. szólott a vitához. Természetesnek tartja, hogy Ludigné a szerződéshez ragaszkodik, mert neki és bérlőinek óriási kára lenne abból, ha a földje öntözésére szolgáló vizet elveszitené. Egyébként a város egy nagy kártéritési pernek is kiteheti magát, mert Ludignénak *van* engedélye a vizügyi hatóságtól.

— Hol van az az engedély? — kérdezte a polgármester.

— Itt, a kezeim közt — válaszolt Barabás, felmutatva az iratot, — maga a polgármester ur irta azt alá. Az én véleményem szerint is kötelessége a városnak az ügyet beterjeszteni a jogügyi bizottsághoz, mert a városnak azt, akivel szerződést kötött, nem lehet és nem szabad egyszerüen kinulláznia.

— Nem is akarjuk! — szólnak közbe minden oldalról.

A *polgármester* hangsulyozza ujból, hogy Ludigné jogainak érvényesitését szem előtt tartja, éppen azért kéri, hogy őt bizzák meg az ügy elintézésével. A jogügyi bizottság véleménye felesleges ide, de meg csak az elintézést halasztaná, mert a 40—50 tagu bizottságból alig hárman-négyen szoktak összegyülni s ezek valószinüleg nem kifogásolnák az ő inditványát. A mi a Barabás által felmutatott engedélyt illeti, az mindössze első fórumban van meg, a miniszterium azonban csak oly esetben helyezte kilátásba a megadást, ha Ludigné az egész földterületet alagcsövezteti.

Nemess Zsigmond kéri szavazásra kitüzni az inditványát, mert a kérdés megoldása ugy sem sürgős. A *polgármester* sürgősnek tartja, a közgyülés most különben is csak elvi kijelentést tesz, mi arra az esetre bir érvénynyel, ha Ludigné az engedély megszerzését nem teljesitené.

Fényes Desző és *Deutsch* Bernát közvetitő inditványa után *Fábián* László főispán a vitát berekeszti. Az ő véleménye szerint sem szükséges, hogy a kérdésben a jogügyi bizottság határozzon, mert az itt legfeljebb csak tényeket konstatálhatna. Amennyiben azonban Nemess inditványához ragaszkodnék, azt is kitüzi szavazásra.

Először a polgármester inditványára szavaztak, amit *nagy többséggel* elfogadott a közgyülés. Igy a másik inditvány önmagától elesett. Ezek szerint a viz joga feletti vita akként nyert megoldást, hogy annak méltányos elintézését a közgyülés a polgármesterre bizza és ha ez az elintézés a fennálló szerződés teljes respektálásával létesül, *elviley* azt is kimondja a közgyülés, hogy a vizet a kisérleti állomás czéljaira átengedi. De csak ebben az esetben.

TAVIRATOK.

Egy német hajó vizrebocsátása.

Berlin, január 10. (Saj. tud. távirata.) A császár a *Deutschland* nevü gőzhajó vizrebocsátásához Stettinbe utazott és onnan este Kielbe utazott.

Francziaország és San Domingo.

New-York, január 10. (Saját tud. táv.) Határozottan jelentik, hogy a *Machias*

---

töltött, hunyorgatva szemével a tulajdonos, egy tüzvörös képü ember felé, ki minden erejéből darabolt egy tölteléket; és Jeremiás nyelte a szeszt, feje ingott, olykor orditáshoz hasonló kaczaj szakadt fel kebléből, czimboráját nézve buta, elégedett tekintettel.

A vendégek lassankint elszállingóztak. És valahányszor egy távozó kinyitotta a külső ajtót, mindannyiszor szél csapott a kávéházba, szétkergetve a pipák nehézkesen felfelé szálló füstjét, meglóbálva a függő lámpákat; és hirtelen hallani lehetett egy összeomló hullámhegy robaját, versenyezve a szélroham zugásával.

Jeremiás teljesen a részegség állapotába jutott; nyakkendője kioldódott, lábait kinyujtotta, egyik karja aláhanyatlott és a másik kezében a dominókat tartotta.

Most egyedül maradtak a kávéssal, a ki érdeklődéssel közeledett:

— Nos Jeremiás, müködik ott belül? És te erővel tovább töltöd magadba?

Jeremiás dadogva válaszolt:

— Mennél többet iszom, annál nagyobb szárazság van a gyomromban.

A kávés Mathurint ravasz arczczal vizsgálta. Aztán kérdezte:

— Hol van a bátyád, Mathurin?

A tengerész csendesen nevetett:

— Ne busulj, ő melegen van.

És mindaketten Jeremiást nézték, a ki diadalmasan helyezte oda a kétszeres hatost, jelentve:

— Itt a szószóló!

Midőn a játszmát befejezték, a kávés meg szólalt:

— Nos fiam, én megyek; elteszem magam holnapra. Itt hagyok nektek egy lámpát, egy literest; van benne vagy 20 sou ára. Te be fogod zárni az ajtót kivülről, Mathurin, és a kulcsot az eresz alá dugod, mint tegnap éjjel!

Mathurin felelé:

— Ne busulj semmit. Ertem.

Panmelle megszoritotta két késői vendége kezét és nehézkesen ment föl falépcsőjén. Néhány pillanat mulva sulyos léptei elhangoztak a kis házban; aztán egy nehéz recsegés bizonyitotta, hogy ágyba feküdt.

A két ember tovább folytatta a játékot, olykor-olykor a szél egy erősebb rohama megrázta az ajtót, megremegtette a falakat, mire a két ivó felemelte fejét, mintha valaki belépett volna. Aztán Marthurin elővette a literest és megtöltötte Jeremiás poharát. De az asztal fölött fölakasztott óra éjfélt ütött. Rekedt hangja hasonlitott rézfedők szavához és ütései sokáig rezegtek, mintha ócska vasdarabok csapódtak volna egymáshoz.

Mathurin azonnal felállt, mint egy matróz, kinek a negyede letelt: Menjünk: Jeremiás, feküdjünk le.

A másik már több fáradtsággal mozdult meg, az asztalra támaszkodva kiegyenesedett, aztán elérte az ajtót, kinyitotta, mialatt társa eloltotta a lámpát.

Midőn az utczára értek, Mathurin bezárta a boltot és elköszönt:

— No menjünk, jó estét, holnapra!

Es eltünt a ködben.

II.

Jeremiás három lépést tett, aztán megtántorodott, kinyujtotta kezeit, talált egy falat, melyben támaszkodhatott és bukdácsolva ujra tovább ment. Olykor egy szélroham benszorulva a szük utczában, őt előredobta és néhány lépésre futásra kényszeritette; aztán midőn a forgatag hevessége engedett, elveszitvén tolóját megállott és ismét átengedte magát a részegségtől szeszélyes lábainak.

Ment ösztönszerüleg lakása felé, mint a madarak fészkükre. Végre felismerte ajtaját, tapogatózott, hogy megtalálja a zárat és beledughassa a kulcsot. Nem találta a kulcslyukat és eltojtott hangon káromkodott. Aztán rácsapott öklével a kapura, segitségül hiva feleségét:

— Melina! Hallod! Melina!

De a mint az ajtót ütve nekitámaszkodott, hogy el ne essék, egyszerre csak engedett az ajtó, kinyilt; Jeremiás elvesztvén támaszát, keresztulbukott a küszöbön s orrát betörve, egészen lakása ajtajáig hempergett és érezte, hogy valami nehéz lény futott át a testén, azután elrohant az éjszakába.

Jeremiás megdöbbenve a félelemtől, szinte eszméletét vesztette: a sötétség csodás eseményeit ördögi szinekkel festette képzelete és

amerikai hadihajó azt az utasitást kapta, hogy ne avatkozzék bele a Francziaország és San Domingo között támadt viszályba. Egy San Domingóból érkezett távirat azt mondja, hogy *Jimenez* elnök az atlanti tengeri franczia hajóhadosztály parancsnokát fogadta.

—

A pestis.

Madrid, január 10. (Saj. tud. távirata.) Manilában hivatalosan konstatálták a pestis föllépését.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10.

Mára várják az uj vezérnek, *Roberts* lordnak és vezérkari főnökének *Kitchener* lordnak megérkezését Fokföldre. Maga a *Times* is beismeri, hogy nagyon veszedelmes állapotokat fognak ott találni. Lehet Roberts lord — irja ez az ujság — még olyan katonai és kormányzó zseni, nem egykönnyen fogja az összekuszált szálakat szétbonthatni s nagy munkája lesz csak avval is, hogy a haszontalanul szétszórt erőket — együttesen 110.000 ember immár — czéltudatos stratégiai vezénylet alá vonja.

Züllött és kedve vesztett seregek várnak az uj vezérekre. Megvert csapattestek, szökésre hajlandó katonák és sehol semmi lelkesedés, semmi bizalom, csak fáradtság és az a vágy, hogy béke legyen. A vezénylet egész szellemének meg kell változnia, drákói szigoruságig menő erély kell ahhoz, hogy a 110.000 angol katona csak annyit is érjen, mint fele annyi bur. Kitchener lordtól várják ezt, ezért küldték őt le. Forma szerint ugyan Roberts segéde Kitchener, valójában azonban az öreg generális csak bábu.

Az angolok az uj vezérek jötte előtt nem mernek semmi komolyabb tervbe kezdeni. Igy azután a tengeren van ismét az események központja. Egyre-másra tartóztatják fel az angol czirkálóhajók a Délafrika felé haladó hajókat. Legtöbb baj a német gőzösökkel van, de egy osztrák Lloyd-gőzős is van már a zár alá vettek közt. A vizsgálat pedig idáig minden alkalommal azt deritette ki, hogy a feltartott hajókon nincs hadi csempészáru. Ez természetesen csak növeli az ellenszenvet, melyet Anglia, nyilván oknélküli eljárása okoz.

Távirati értesüléseink ma a következők:

London, január 10.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a *General* szabadonbocsátása után valószinüleg a *Herzog* gőzösnek is megengedik, hogy tovább utazzék. Konstatálták, hogy a *Bundesrath* utasai, a kik Khakd-öltözetet viseltek, az olasz Vörös Kereszt egyesület tagjai voltak, a kiknek angol és bur sebesülteket egyaránt kellett volna ápolniok. — Azt azonban még nem konstatálták véglegesen, hogy van-e a *Bundesrath* rakományában hadicsempészáru. Hir szerint azonban az angol kormány abban az esetben, ha nem találnak a hajón hadi csempészárut, teljes kártéritést kész adni minden késésért. A német kormánynak a semleges hajókkal való bánásmód tekintetében azonnal tett lépéseit az angol kormány a legfigyelmesebben fogadta. Egy ujabban elfogott német postagőzös ügyét a két kormány barátságosan fogja rendezni. Hir szerint sem a *General* hajón, sem, a mint látszik, a *Herzog* hajón, nincs hadi csempészáru.

London, január 10.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Adenből tegnapi kelettel: A zár alól már feloldott General póstagőzös ma este folytatja utját. A hajón vegyi szereken és vastengelyeken kivül semmit sem találtak. *Egy osztrák Lloyd-gőzösön* a melynek nevét a távirat nem közli, *lisztet találtak, a melyről azt hiszik, hogy Transzválnak van szánva.* A lisztet a kobozó-bizottság döntéséig visszatartják.

London, január 10.

A *Standard*-nak jelentik Durbanból 7-iki kelettel: A Bundesrath rakományát kirakták, de gyanus dolgot eddig nem találtak. — A Daily Mail értesülése szerint legközelebb még egy parancsnokló tábornokot hivnak vissza Dél-Afrikából.

Berlin, január 10.

A *Wolf*-ügynökségnek jelentik Londonból: Az angol hatóságok szabadon bocsátották a *Herzog* nevü birodalmi póstagőzöst.

London, január 10.

Balfour, a kincstár első lordja a manchesteri választók éves gyülésén beszédet mondott, a melyben helytelen ráfogásnak és rágalomnak nyilvánitotta azt az állitást, hogy Angliának Dél-Afrikában való magatartását az a vágy vezérli, hogy Nagy-Brittániát gazdag területekkel nagyobbitsa. Anglia nem remélhet hasznot ebből a háboruból, a mely nagy költségeket okoz, mert még a költségeknek is fölötte áll az emberélet, a mely nem vásárolható pénzért. Reméli, hogy a jövő évi gyülésen kivivott győzelmekről, az egész Dél-Afrikában helyreállitott békéről és egyenjoguságról fog beszélheti.

London, január 10.

A *Times* mai vezérczikkében ismét kritizálja *Balfour*-nak a kormány magatartásáról mondott beszédét és azt mondja, hogy az *országra nézve jobb volna, ha a kabinet nyiltan beismerné, hogy hibát követett el.*

Brüsszel, január 10.

Lipót belga király személyesen közbenjárt *Viktória* királynőnél a Transzvállal kötendő *béke* érdekében, azonban *kisérlete teljesen meghiusult.*

A két delegáczió ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10.

Mindakét delegácziónak ülése volt ma. A magyar delegáczió tanácskozása teljesen formális volt, amennyiben tisztán csak elnöki bejelentésekre szoritkozott. — Azon kivül, hogy *Apponyi* Lajos gróf helyett *Laszkáry* Gyula póttagot hivják be a további ülésekre, az ülésen jelentős csak az volt, hogy az elnök arra való tekintettel, hogy a közös miniszterek az osztrák delegáczió ülésén vannak elfoglalva, a tengerészeti és külügyi jelentések tárgyalását holnapra halasztani kérte. Ezt az inditványát elfogadták, s erre a bizottság szétoszlott.

Az osztrák delegácziókban a hadügyi költségvetésről vitáztak volna, de csak ugy, mint tegnap, inkább beszéltek a nyelvkérdésről, a *hier*-ről, mint a tiszti fizetések emeléséről, amely a költségvetés főjelentőségü része. A végeredmény az, hogy a költségvetést elfogadták.

A két delegáczió üléséről tudósitónk következőket táviratozza:

A magyar delegáczió ma délelőtt 11 órakor *Szapáry* Gyula gróf elnöklete alatt ülést tartott. Jegyzők: Münnich Aurél és Rudnyánszky József báró.

Az elnök mugnyitván az ülést, bejelenti, hogy *Apponyi* Lajos gróf akadályozva van az országos bizottság ülésein való részvételben a családjában előfordult betegség miatt, a miért is helyette *Laszkáry* Gyula póttag fog behivatni.

Azután bemutatja az elnök a közös kormány előterjesztését a közös hivataloknál tényleges alkalmazásban lévő tisztek és szolgák fizetésének rendezése tárgyában. Az előterjesztés az elnök javaslatához képest az egyesült négyes albizottságnak adatik ki előzetes tárgyalás végett.

Az elnök azután igy folytatja: A mai teljes ülés napirendjére a külügyi és tengerészeti albizottságok jelentései vannak kitüzve. Tekintettel azonban arra, hogy a közös kormány tagjai az osztrák delegácziókban vannak elfoglalva, kérem az országos bizottság beleegyezését arra, hogy ezen tárgyalás és pedig elsőnek a tengerészeti, másodiknak a külügyi bizottság jelentése a holnap délelőtt 11 órakor kezdődő ülésre tüzessék ki. (Helyeslés). Ezt határozatilag kimondom.

Végül felkéri az elnök az egyesült négyes albizottság tagjait, hogy a ma délután 4 órakor tartandó ülésen jelenjenek meg, mire az ülést berekeszti.

Az osztrák delegáczió folytatta ma a

---

ijedtében sokáig feküdt ott, a nélkül, hogy megmozdulni mert volna. De midőn látta, hogy minden elcsöndesült, az eséstől elkábitott agyában ismét világ gyult.

Es szépen felült. Még sokáig várt, végre nekibátorodva megszólalt:

— Melina!

Felesége nem felelt.

Ekkor, mint a villám, egy kétely járta át homályos agyát, egy határozatlan kétség, egy bizonytalan gyanu. Nem mozdult, ott maradt a földön ülve a sötétségben, kutatva gondolatait, megakadva hiányos és lábaihoz hasonlóan ingatag elmélkedéseiben.

Ujból megszólalt:

— Mondd, Melina ki volt az? Mondd, ki volt az? Nem foglak bántani.

Várakozott. Egy hang sem hallatszott a sötétségben. Most egészen hangosan folytatta okoskodásait:

— Ertem az egészet, értem az egészet. O itatott le engem, a gazember, hogy ne jöjjek haza. Ertem.

Es ismételte:

— Mondd, Melina, ki volt az, vagy valami szerencsétlenséget csinálok.

Miután ujra várt, folytatta a részeg ember együgyü és makacs okoskodásával:

— O tartott engem vissza Panmelle-nél és a többi este is, hogy ne jöjjek haza. Ez gazság! O, utálatos dög!

Lassanként térdre emelkedett. Néma harag ragadta meg összveegyülve az ivás okozta felhevüléssel.

Ismételten mondá:

— Mond, Melina ki volt az, mert megverlek!

Most már állott, reszketve egy rettenetes dühtől, mintha a szesz, mely a testében volt, meggyult volna ereiben. Egy lépést tett előre, egy székbe ütődött, megragadta, aztán tovább ment, megtalálta az ágyat, tapogatózni kezdett és érezte benne felesége meleg testét.

Ekkor fejét vesztve a dühtől orditott fel:

— O, nyomorult, te itt voltál és nem feleltél!

Azzal felemelve a széket, melyet erős matróz markába tartott, őrült dühvel maga elé csapott. Egy kiáltás halatszott az ágyból, fájdalmas szivettépő jajkiáltás. Aztán Jeremiás ütni kezdett, mint egy cséplő. Nemsokára semmi sem mozdult többé. A szék darabokra törve repült szét; de egy lába a kezébe maradt s azzal még mindig csapkodott, erősen lihegve.

Aztán hirtelen megállva, kérdezte:

— Meg fogod mondani mindjárt, ki volt az?

Nem volt többé, ki feleljen neki. Egy árva hang se hallatszott.

Ekkor Jeremiás a fáradságtól elnyomva, hevességétől elbágyasztva ismét leült a földre, elterült és elaludt. Reggel egy szomszéd nyitva látván ajtaját, bement. Jeremiás a földön hortyogott egy széknek elszórt darabjai között; a vérfoltos ágyban pedig egy alaktalan véres hustömeg feküdt.

hadügyi költségvetés tárgyalását. *Lemisch* (német néppárti) tagadja, hogy a hadseregben germanizálnak. A hierrel való jelentkezést nem ujabb időben hozták be, hanem már 15 évvel ezelőtt is megbüntettek olyanokat, a kik másképp jelentkeztek. A szónok azután több részletkérdéssel foglalkozik, majd azt kivánja, hogy hozzák be a véderő-adót, a melyet első sorban a kevésbbé harczképes zsidó lakossággal lehetne megfizettetni. Erősebb kidomboritását kivánja a hadsereg német jellegének, ugy szintén a Németországgal való szövetség törvénybe iktatását és végül kijelenti, hogy a német néppárt nem fog a részletes vita mellett szavazni, a mi azonban sem bizalmi, sem bizalmatlansági szavazatnak nem tekinthető.

Utána *Ochrynowicz* szólalt fel.

Azután *Krieghammer* hadügyminiszter hosszabb beszédben védelmezte a költségvetést. A katonatiszti fizetések felemelését immár halaszthatatlan szükségnek mondotta.

Az elnök a miniszter beszéde után elrendelte a szavazást. A delegáczió többsége elfogadta a költségvetést.

Délután még a magyar delegáczió négyes albizottsága is ülést tartott. A közös költségvetést tárgyalták. Ugron és Gyorgyevics képviselők és Kállay közös pénzügyminiszter beszéltek. Az előterjesztést megszavazták.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A szinház müsora:

Csütörtök: Orpheus a pokolban, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: Nebántsvirág, operette; Assael Aranka felléptével. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Zsidónő, opera. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Ozigányszerelem, bohózat. **Este:** Baba, operette. (Páratlan bérlet.)

* **T. Vizváry Mariska**, a Nemzeti szinház fiatal tagja közelebb *Aradra* jön és egész februar hóban az itteni szinháznál fog vendégszerepelni.

* **Kubelik Jan hangversenye.** Évek hosszu sora mult el azóta, hogy az aradi közönség a lelkesedésnek ekkora extázisára emelkedett, a mit most *Kubelik* hangversenye idéz elő. Ezt a páratlan lelki emelkedettséget egy nálunk eddigelé teljesen ismeretlen fiatal müvész, Kubelik Jan idézi elő. Ez az ember a kornak egyik legtüneményszerübb hegedü müvésze. Egyesiti magában Paganini technikai bravurját; tulszárnyalta Thomsoret, mert technikája reálisabb, kantilenájának lágysága és finomsága az egykori Sarasatéra emlékeztet. Az az óriási érdeklődés, mely Kubelik hangversenyét megelőzi, szinte páratlan. A jegyek már nagy részben elfogytak; aki ezt az igazi csodát élvezni óhajtja, siessen a jegyvétellel, mert alig-alig van még jegy. Az előjegyzett jegyek a holnapi naptól kezdve átvehetők a hangverseny rendezőjénél: *Révész* Nándor könyvkereskedésében (Szabadság-tér.)

* **A Nebántsvirág** pénteken másodszor kerül szinre a czimszerepben *Assael* Arankával. Első föllépte után, ezuttal igazán közkivánatra énekli el ismételten Denise de Flavigny kedves dallamait. Hogy pedig nemcsak a páratlan bérlők kivánták ugyanazt, a miben ujév előtt a párosoknak volt részük, mutatja az, hogy sokan kerestek már ma jegyeket a szinházi pénztárnál, hol azonban *Gonda* csak csütörtöktől fogva adja ki a jegyeket Assael Aranka föllépte re. Ezuttal is *Pintér* Imre játsza Floridor-Celestin szerepét, *Bács* Károly az őrnagyot, *Tolnainé* a fejedelem asszonyt, *Hajnal* Dezső Champlatreuxt, *Czakó* Vilmos az őrmestert. A szinigazgatót a beteg *Hegyessy* Gyula helyett *Andorffy* Péter játsza.

* **Miss Halton Temesvárott.** Erdekes előadásban volt részük a temesvariaknak. *Makó* Lajos szinigazgató, *Mis Halton*-t két vendégszereplésre szerződlette. A kiváló müvésznő, ki a Gésák *Mimosa* szerepében a fővárosban is valóságos diadalt aratott, a temesváriakat is elragadta énekével és bámulatos ügyes tánczával. A szinház mindkét estén zsufolásig megtelt és a közönség nem fogyott ki a zajos tetszés nyilvánitásokból.

* **Arad dicsérete a szinészegyesületben.** Az országos szinészegyesület tanácsa tegnap tartott ülésén köszönetett szavazott *Aradnak* és elismerését fejezte ki azért, mert az orfeumokat, czirkuszokat és egyéb komédiásokat a szinészek nyugdijalapja javára megadóztatja. Aradon kivül Szombathely teszi ugyanezt. A példa követésére kéri a szinészegylet az összes törvényhatóságokat. — A tanácsülésen egyébként több érdekes dolog kerül szóba. Igy az ügynökség ügye. A Bárd testvérek czége állitólag jogtalanul közvetiti darabok előadási jogát, még pedig nagyrészt Eirich bécsi ügyvéd fölhatalmazása alapján. Ennek kapcsán Leszkay András kijelentette, hogy Eirich ellen, akivel szemben már annyi a panasz, pört indit jogellenesen fölszedett dijak visszatéritése végett.

— Kikaparja a gesztenyét másoknak, — kiáltják közbe.

Bizony tudvalevő dolog, hogy Eirich nagyhatalom az igazgatókkal szemben és oly darabokért is szed jogdijakat, — mindenféle czimen — amelyekért a törvény nem biztosit ilyféle követeléseket. Igy például német darabokért is fizetnek a direktorok, mert különben más darabokat sem kapnak, amelyeket Eirich jogosan tart a kezében. Az ügyet közelebb fogják bővebben tárgyalni. *Szendrey* Mihály állandósitani akarja a kassai szinészetet. A tanács legszivélyesebben támogatja ezt a törekvést. Ezen kivül még sok folyó ügyet intéztek el.

* **Szerepváltozás.** Holnap megismétlik a szinházban Offenbach maradandó szépségü operettjét *Orfeus*-t, melyet oly kiváló előadásban ujitottak fel nemrég. A szereposztás annyiban megváltozik, hogy Styx Jankót *Hegyessytől Hajnal* Dezső vette át.

Szűk a kaszárnya.

— Gromon államtitkár a városhoz. —

Arad, január 10.

Hónapok óta szerepel a város közgyülésének sorrendjében ez a tétel: „A nagyméltóságu honvédelmi miniszter intézvénye a honvédhuszárlaktanya kiépitése tárgyában.“ Szerepelt ma is, még pedig *Gromon* Dezső államtitkár egy leirata kapcsán, mely tudja isten hanyadik izben akarja most dülőre segiteni ezt a megfeneklett kaszárnya-kérdést. Hol a miniszter nem enged, hol a város köti magát a jogaihoz, igy aztán folyton és folyton huzódik a kiépités.

Az államtitkár legujabban arról értesitette Aradvárost, hogy a kaszárnya után megállapitandó bérösszeget hajlandó a minisztérium oly arányokban engedélyezni, hogy 10,649 frt 60 krajczáros évi annuitás a kincstár által fizetendő bérösszegben lehetőleg fedezetét találja. Hajlandó a vásártér használatáért is bizonyos összeget adni, de már a vizvezetéki átalány terhét a városra háritja. Mindezekhez járul azonban az az észrevétele is, hogy a régi kaszárnya tervbe vett kiépitése nem elég megfelelő, mert igy a helyiségek szükek lesznek. Elmondja a leirat, hol és mit kell bőviteni hány méterrel és czentiméterrel, a mit a város a helybeli honvédhuszár-parancsnoksággal sürgősen beszéljen meg.

A tanács *Gromon* leiratát kiadta véleményes jelentés végett az épitési bizottságnak. Ez a bizottság *20.000* koronára becsüli az utólagosan kivánt átalakitások diját, a mi egy kicsit sok ugyan, de — a pénztől eltekintve — keresztülvihető. A tanács aztán ma azon javaslattal terjesztette be a közgyüléshez az ügyet, hogy mintegy 1000 koronáig menő módositást hajlandó tenni a város a terven, de *többet nem*, mert nincs pénze. Intéztessék tehát a honvédelmi miniszterhez ujabb felterjesztés, annál is inkább, mivel e tulkiadások fedezete még csak kilátásba helyezve sincs az annuitásban.

A közgyülés általános helyeslésssel fogadta ezt az erélyes javaslatot.

Barabás Béla dr. inditványozza, hogy leghelyesebb lenne, ha az ügyet egyszerüen levennék a napirendről. Azt is megmagyarázza, miért. A nyomoruságos pénzügyi viszonyokat Aradváros már most eléggé érzi, ezekkel az ujabb kiadásokkal szemben nincs semmi biztositék, sőt a miniszter az annuitást is csak *kilátásba helyezi*, igy pedig a város nem mehet bele koczkázatokba és nagyobb áldozatokba olyan dologért, a mi ugy sem fizeti ki magát.

Salacz Gyula polgármesternek Barabás felszólalására az a válasza, hogy egy ily értelmü határozathozatal éppen ellentéte volna a legutóbb meghozott határozatnak. A közgyülésnek joga van ugyan ujabb határozatot hozni, de ez sem helyes, sem okos nem volna. A laktanya kiépitése ugyszólván semmiféle áldozattal nem jár. A minap ő maga személyesen beszélt a miniszterrel, valamint a honvédelmi minisztérium főbb tisztviselőivel és megállapitották a szolgálmányok összegét. Az annuitás mindössze *46 frttal* volna több, mint a mennyit a kiépitésért a honvédelmi kinctsár ad. Ezért pedig nem volna érdemes oda terelni a dolgot, hogy a város elveszitsen 250 katonát a tisztikarral együtt. Ha azonban a miniszter a kilátásba helyezett összeget nem adná meg, *még mindig módjában fog állani a városnak visszalépni az épitkezéstől.* Kéri a tanács javaslatát elfogadását.

A közgyülés egyhangulag igy is határozott.

Gavallér-e, vagy szélhámos?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10.

A főváros éjjeli mulatóhelyein feltünt tegnap éjjel egy nagyon elegánsan öltözött fiatal ember, ki tele marokkal szórta a pénzt. Miután azonban uri modora volt, semmi gyanura nem adott okot, a mulatóhelyeken volt detektivek nem szólitották fel arra, hogy igazolja magát.

S az ismeretlen gavallér jó kedve nem ismert határt; egyre-másra hajtogatta:

— Nem bánom akármennyibe kerül is, ki akarom magamat mulatni!

Munczy czigány muzsikált, a hölgyek ettek, ittak, daloltak, folyt a pezsgő mint a viz és mikor hajnal tájban az idegen ifju bucsut vett a *Somossy*-kávéháztól, épen 600 koronával volt könnyebb.

Az egyik kicsikét magával vitte a gavallér. Beültek egy gummikerekü kocsiba és őrült gyorsasággal sétakocsiztak végig az utczákon. Három óra tájban a fiatal ember azt mondta a kocsisnak, vigye valami kevésbé ismert szállodába. A kocsis erre a váczi-köruton levő Párisszállodába hajtatott.

A leány azonban, akit a fiatal ember a Somossyból vitt magával, nem akart felmenni a szállodába s azt akarta, hogy menjenek el mindketten az ő lakására.

A fiatal ember tiltakozott ez ellen, végre is a kocsiban hagyta a leányt s a kocsis társaságában bement a szállodába, ahol a 11-es sz. szobát adták neki.

Az idegen, mielőtt szobájába tért volna, hosszan beszélgetett a bérkocsissal, akinek el-

magyarázta, hogy ő tulajdonképpen *katonatiszt*, de az egyenruhát bizonyos okokból ma nem veheti fel.

Inkognitóban akar utazni és ezért valódi nevét sem mondja meg. A kocsis, aki látta, hogy az idegen „*Albrecht* Károly Bécsből" szavakat irta be a vendégkönyvbe, megkérdezte tőle:

— Hát nem Albrecht Károlynak hivják az urat?

— Nem, maga nem is gondolja, hogy én milyen *nagy ur vagyok*.

Ezután még arra kérte a kocsist, hogy mondja meg annak a leánynak, aki a kocsiban várakozik, hogy délben látogasson el hozzá. — Ezzel felment 11-es számu szobájába.

A szálloda portása, akinek a kocsis mindent elmondott, gyanusnak találta a dolgot és telefonált a főkapitányságra.

A rendőrség azonnal kiküldte *Lichtenstein* detektivet, aki ma reggel elment a szálloda elé s 11 órakor, mikor Albrecht kijött a kapun, felszólitotta őt, hogy menjen vele a rendőrségre. Albrecht halálsápadtan, remegve követte s a rendőrségnél egy nagy csomó irományt mutatott elő, melylyel személyazonosságát akarta igazolni.

A rendőrség azonnal tudakozódott a bécsi rendőrségnél, de onnan azt a választ kapta, hogy Albrecht Károly nevü egyén nincs a bejelentő hivatalban nyilvántartva.

Albrecht zsebében *több ezer forint értékü osztrák bankjegyet s több ezer forint értékü külföldi papirpénzt találtak*. Addig, mig személyazonossága meg nem állapitható, fogva tartják.

A katonai sematizmusban tényleg szerepel az Albrecht Károly név. Aki ott emlitve van, az a bécsi második hadtest tüzér-ezred tartalékos főhadnagya. Az idegen állitása tehát való, most csak az a kérdés, hogy valóban ő e az az Albrecht Károly, akire hivatkozik?

Farsangi gondolatok.

Budapest, január 10.

Itt a farsang. A hirlapok legolvasottabb része a farsangi naptár. Asszony és férfi, ifju és leány, feledve a napi gondokat rang és társadalmi különbség nélkül legszivesebben vidám gondolatokat forgat agyában. Oly jó vignak, jó kedvünek lenni, tánczra perdülni, udvarolni, bókot hallgatni, duhajkodni és mindenekfelett lerázni egy kicsit, ha egy estére is, a napi munka fáradalmait, feledni ez élet küzdelmeit, letörölni a munka veritékét. Bölcs eszü ember gondolata volt kijelölni az évnek egy időszakát a melyben első sorban a vigasság töltse be az ember kedély világát, lelki hangulatát. Bizonyára azt gondolta: kell, hogy legyen az esztendőnek olyan időpontja, a mikor a gőgben, önhittségben s egyéb bünökben megfogamzott ember is megfeledkezhessék rangjáról, társadalmi állásáról, gazdagságáról és csak arra gondoljon, hogy mindnyájan emberek vagyunk, egy istennek gyermekei, a kik a vigasság perczeiben találják meg egymás szivét, lelkét.

Egykor, talán csak az ó-korban, igy is volt az. Szegény és gazdag, nagy ur és szolga közös vigasságban talált egymásra. De csakhamar hatalmas válaszfalakat hordott fel az irigység, a gőg, a zsarnoki hajlam s az urhatnámság. Mindenüvé elhatolt az évszázadok során a czivilizáczió, rombolt és alkotott és hasonlithatatlanul több üdvös és hasznos szolgálatot tett az emberiségnek, mint a mennyit ártott, de e válaszfalakat nem tudta lerombolni. Sőt mindig több és több torlaszt emelt ember és ember közé s e torlaszokat idővel mind magasabbra épitette, nehogy az igazi emberi érzések keresztülhatolhassanak rajtok.

Ha végignézünk a farsangi mulatságokon, azt látjuk, hogy a hány társadalmi állás, a hány foglalkozás, a hány felekezet, annyi csoportba oszlik a vigasság is. Még a vagyonosság is elemekre bomlik. Ma külön mulat a milliomos, külön a százezres, az ügyvéd, a hivatalnok, a füszerkereskedő, az asztalos, a gyáros, a borbély, a vendéglős, a katholikus, a protestáns és a zsidó. Egyenlőség még az egynemü társadalmi állások között sincs meg, az egyenlőség csak a szentirásban szerepel. De ki gondol a szentirásra?

Talán inkább bójti gondolatok ezek, mindenesetre keserűek, elismerjük, de soha kevésbé nem voltak aktuálisak, mint éppen mostanában.

Tessék végignézni a budapesti vigalmak sorát, mennyi kaszt, mennyi lehetetlen disztinkczió, micsoda nüánszok! Nincs az a bohózatiró, aki secessziós darabjában finomabban különböztethetné meg a társadalmi állásokat, mint ezek a bálrendező urak. Hogy a kávéházi pinczérek és a vendéglős pinczérek külön mulatnak, azon már mosolyogni sem szokott senki.

Csupán még a vidék egyes góczpontjain van ez másképen. Itt-ott patriarchalis rendszer áll fenn ma is. A korlátok minél kevesebbek és alacsonyabbak, Csak egy torlasz áll fenn magasan és büszkén és ez a tisztesség, a becsület torlasza.

Vajjon fennmarad-e ez az ősi szokás és nem hatnak-e a székesfővárosi társadalmi szakadásnak korhadt példái a vidékre is?

Szivünk egész melegével kivánnók az ellenkezőt!

Stix.

HIREK.

— **Kautz utóda.** *Kautz* Gyulának, az osztrák-magyar bank kormányzójának utóda mai hirek szerint *Pfléner* Ernő, a közös számszék elnöke lesz. Pléner a német alkotmányhü baloldal egykori vezére, a boldogult *Eötvös* József báró leányát birja nőül, a magyar főváros politikai és társadalmi köreiben eléggé ismerik s igy remélhető, hogy bankkormányzóságától Magyarországon sem fognak idegenkedni.

— **Az uj bünvádi eljárás és a rendőrség.** Többször megemlékeztünk már arról a tarthatatlan állapotról, mely az *aradi* rendőrségre bekövetkezett az uj bünvádi perrendtartás értelmében rá rótt ujabb feladatok miatt. A kihágási biróság irodájában szemmel látható az a sok uj dolog, melyet most a rendőrségnek végeznie kell abból a nagy tömeg nyomtatványból, mely oda érkezett az uj teendők czéljaira. Nem kevesebb, mint *harmincznégy* uj fajta nyomtatványnyal lesz dolga a rendőrségnek ezentul: elővezetési, házkutatási parancs és még sok másféle van ezek között, melyek eddig mind nem léteztek. S az uj osztály felállitása még mindig késik.

— **A közigazgatási bizottság kiegészitése.** A városi közigazgatási bizottságból öt tag a mult év végével kilépett. E helyekre a mai közgyülésen ejtették meg a választást. A szavazatszedő küldöttség elnökévé a főispán *Varjassy* Józsefet, tagjaivá pedig *Nikolits* Pétert és *Deutsch* Bernátot küldötte ki. Összesen 79 szavazólap adatott be. Ujból a kilépő tagokat választották meg nagy többséggel és pedig *Bing* Vilmost 74, *Szalay* Antalt 74, *Müller* Károlyt 74, *Hász* Sándort 71 és *Péterffy* Antalt 68 szavazattal. Ezeken kivül kapott még *Kristyóry* János 13, *Edvi-Illés* László 13, *Nemess* Zsiga dr. 10, *Deutsch* Bernát 1 és *Rieger* Imre 1 szavazatot.

— **Uj törvényszéki albiró.** Az igazságügyi m. kir. miniszter *Szöllősy* Jenő dr. *aradi* kir. törvényszéki aljegyzőt az aradi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **Henrik herczeg — mérnökdoktor.** A német mérnökök közt *Henrik* porosz herczeg az első, aki a doktori czimet viselheti. Mint *Charlottenburgból* táviratozzák, a technikai főiskola százesztendős ünnepén *Riedler* rektor közzé tette, hogy a főiskola tanácsa egyhangu határozattal a mérnöki tudományok tiszteletbeli doktorává avatta Henrik herczeget.

— **Hó és fagy.** Tél apó végre megunta a szeszélyeskedéseket és az esős, ködös idő ujból helyet adott a hónak és fagynak. Tegnap még egész nap szitált az eső. Este felé már hópihék keveredtek az esőcseppek közé és a havas eső késő estig hullott. Lassankint a hó kiszoritotta az esőt és az éjjel már folytonosan szállingóztak a hópelyhek vékony fehér takaróval födve be az egész vidéket. Utczák, terek, házak ma reggelre már felöltötték fehér téli ruhájukat. A hóesés azonban nem öltött nagyobb mérvet, sőt ma déltájban, már alig szállingóztak a hópelyhek. A havazás az éjjel az ország nagyrészében beállott. A hőmérséklet mindenütt csökkent. A Dunántul, valamint a északnyugoti Kárpátokban általános a havazás, a mely ma már keletfelé is áthuzódott. Igy a Nagy-Alföldön valamint Erdély és az északkeleti felföld egyes részein is megindult a havazás. A hőmérséklet már a fagypont alá sülyedt, azonban még körülötte van. Az erdélyi havasok között volt ma a leghidegebb, *Botfaluban* — 8° C.-t mutatott a hőmérő. *Budapesten* ma reggel — 3·5° C. volt a hőmérséklet, a mely azonban délfelé körülbelül négy fokkal emelkedett.

— **Jegyzőválasztás.** A *világosi* adóügyi jegyzői állásra, melynek deczember hó 21-re választás utján tervezett betöltése közbejött akadályok miatt elhala ztatott a világosi főszolgabiró ujabbi pályályázatot nyit. S a választás megejtésére határidőül e hó 30. napjának délelőtti 10 óráját tüzi ki; a választás helyéül pedig Világos község székházát. A pályázatok január hó 29-ikén délután 5 óráig nyujthatók be.

— **A Pester Lloyd uj szerkesztője.** A Bécsben megjelenő *Fackel*, a külügyminiszteriumhoz közel álló hetilap szerint *Falk* Miksa, orsz. képviselő legközelebb visszalép a *Pester Lloyd* szerkesztőségétől. Utódja *Dóczi* Lajos, a külügyminiszterium egyik főtisztviselője, ismert jeles iró lesz.

— **Horváth János dr. meghalt.** Az aradi orvosi karnak gyásza van: *Horváth* János dr. kerületi orvos ma elhunyt. A haláleset általános részvétet keltett a városban, mert az elhunyt öreg urat mindenki jóságos, derék embernek ismerte. 68 éves volt s kilencz év óta állott Aradváros szolgálatában s a gáji, negyedik kerület orvosi teendőit végezte. Orvosa volt a kerületi betegsegélyző pénztárnak is. Már hosszabb ideje asztmában szenvedett s november óta betegsége annyira előfogta, hogy ágyba került. Időközben tüdővészbe esett, mely hamarosan megváltotta szenvedésétől, Halálát családja és gyermekei gyászolják.

Az elhunyt orvos nevével a város mai közgyülése is foglalkozott, de szóba került volna akkor is, ha a gyászos eset nem következik be. A közgyülési sorrendben ugyanis ott állott a kitüzött ügydarabok között:

23. A polgármester előterjesztése *Horváth* János kerületi orvosnak adandó két havi szabadságidő tárgyában.

Bizony neki nem kellett már a szabadságidő s mikor a sorrend 23-ik pontjához eljutottak, *Salacz* Gzula polgármester bejelentette, hogy Horváth meghalt. A törvényhatósági tagok mély megilletődéssel fogadták ezt a szomoru jelentést, melyre legkevésbé sem voltak elkészülve. Az elhunytáról kiadott gyászlap igy hangzik:

Alsóbüki dr. Horváth Jánosné szül. Kohn Czeczilla, a maga, valamint az alólirottak nevében is fájdalomtól megtört szivvel jelenti a szeretett férj, legjobb atya, após, nagyatya, vő, sógor, rokon és jóbarát alsóbüki dr. *Horváth* János városi ker. orvos, és a Minorita-rend konfráterének stb. folyó évi január hó 10-én, d. e. 11 órakor, munkás életének

68-ik s boldog házasságának 5-ik évében történt elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 12-én, d. u. 3 órakor fognak (Poltura) Pécskai-ut 18. számu házból a róm. kath. egyház szerinti beszentelés után a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért pedig folyó hó 15-én, d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában az egek Urának bemutattatni, — e végtisztességekre a boldogultnak rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Arad, 1900. január 10. Aldás emlékére! Dr. Darvai Mórné szül. B. Paula, Horváth Ilona, Róza, leányai. Bilkei József, Alajos, Béla, fiai. Dr. Darvai Mór, kultuszminiszteri igazgató, veje. Bilkei Béláné, szül. Jurcso Mariska, menye. Özv. Engel Roza, anyósa stb.

— **Andrée nyomában.** Stockholmból táviratozzák, hogy az ottani antropologiai társaság elhatározta, hogy azok a svéd hajók, a melyek tavaszszal a Spitzbergákra mennek, hogy a svéd fokmérő-bizottságot odaszállitsák, Károly király földjére is menjenek el és kutassák Andrée nyomát. A határozatot általános rokonszenvvel fogadták.

— **Felségsértő napszámos.** *Daun* János *aradi* rovott multu napszámos ma reggel a Boczkó-utcza 1. szám alatti korcsmában időzött több társával. A korcsma vendégei a rossz időkről és a sanyaru viszonyokról beszéltek, amit meghallva Daun közbeszólt:

— *A czilinderes urakat mind fel kellene akasztani*, azok leginkább okai annak, hogy a szegény nép nem kereshet semmit.

Ezzel nem végezte be nyilatkozatát, hanem olyan szavakkal emlékezett meg *a király személyéről*, melyeket lehetetlen leirni.

A korcsmai vendégek nem feleltek a durva szavakra semmit, hanem jelentést tettek a dologról a rendőrségnél. A kihágási biró megidéztette Daunt, ki a kihallgatás folyamán mindent tagadott a következőképen akarta kivágni magát:

— Nem *a királyról* szóltam én ma reggel, hanem *Királyról*, Király Józsefről, aki nemrég szabadult ki a fogházból.

Ez a Király József tényleg ismerőse Daunnak, s mint rovott multu ember ismeretes a rendőrség előtt. Mindamellett nem hitték el Daun mentegetődzését s az eljárást meginditották ellene.

— **Vendéglősök kongresszusa Aradon.** A vendéglősök tegnap esti értekezletükön tárgyalták az ez évi kongresszus alkalmából szükséges intézkedéseket. Megállapitották, hogy a kongresszus határnapjául szeptember 11., 12., 13. és 14-ike tüzetik ki, a következő sorrenddel: szeptember 11-én ismerkedési estély, 12-én a kongresszus tárgysorozatának letárgyalása, 13-án a város nevezetességeinek megtekintése és pedig délelőtt a vértanu-szobor, vár, vesztőhely, uj-aradi sörgyár, aradi szódagyárak, Dománypincze és a szabadságharczi muzeum; délután a Neuman- és waggongyár meglátogatása. — Ugyancsak 13-án este bál rendeztetik, 14-én pedig vidéki kirándulás. A további szükséges intézkedések hetenként egyszer tartandó értekezleten fognak megállapittatni. A következő összejövetelt a jövő szerdán a „Vadember"-hez czimzett vendéglőben fogják megtartani a vendéglősök, kik erre a pinczér-egyletet is mindenkorra meghivták.

— **Eltünt herczeg.** Rómában nagy az aggodalom az *abruzzói herczeg* miatt. A herczeg még a nyáron északsarki utra indult, de eddig semmi hir nem érkezett felőle. Az olasz kormány most megbizta stokholmi követét, hogy a herczeg holléte után inditson kutatást.

— **Toalettek az udvaribálon.** A Bécsben tegnap megtartott udvari bálon a hölgyek öltözéke rendkivül fényes volt a szövetek gazdagsága és a müvészi kiállitás valóban magragadó képet nyujtott. Erdekessége volt a bálnak, hogy a janáur 1-én életbelépett arany értékkel szinte ellentétben, toalettekben az ezüst volt az uralkodó szin. Ezüst szinnel készült a legtöbb ruha, a disz és a drága csipkék is ezüsttel és strasz-szal voltak diszitve. Ezüstszinből készült csaknem kizárólag *Stefánia* özvegy trónörökösnő öltözéke, melyben elragadóan nézett ki; selyemfonással készült és ezüsttel diszitett ruhája csaknem áttetszőnek látszott. A trónörökösné decolletagea straszszal diszitett csipkével volt szegélyezve, balvállára fehér násfákkal rózsafüzér volt odaerősitve. A trónörökösné öltözékével szemben *Erzsébet* főherczegnő meglepően egyszerü toalettben jelent meg, fehér ruhájának egyszerüsége azonban csak látszólagos volt, mert ez a toalett a főherczegnő karcsu alakján az izlés elragadó remekének mutatkozott. Toalettje bizonyára Stefánia és a király utasitásai szerint készült, ki azt mondotta, hogy unokájának ezen a bálon szépnek kell lennie. *Mária Jozefa* főherczegnő öltözéke az özvegy trónörökösné öltözékének teljes ellentéte volt és diskrét szineivel kellemes összbenyomást keltett; atlasz ruháját halvány rózsák diszitették, melyek a csipkedisszel együtt egészen sajátságos harmóniát alkottak. *Izabella* főherczegnő fekete moirée-ruhát viselt bágyadt arany- és csipke disszel a kivágás körül. Különös érdeklődést keltettek *Montenuovo* herczegnő, herczeg *Esterházy* Miklósné és gróf *Esterházy* Móriczné, *Almeida-Garret* grófné és Miss *Harris* öltözéke.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy *Flesch* József, hadnagy a tartalékban a gróf Hadik 3. sz. huszárezrednél, a szent sir rend lovagkeresztjét és a pápai Szent Sylvester-rend középkeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **Egy ur, aki mindig siet.** Jól öltözött fiatal ember rendesen. Az utczán látni mindig. Siet, szalad, tudomást sem vesz az égből hulló áldásról, az utczasárról sem, melyben nyakig gázol. Arczáról leragyog egy szent hivatás magasztos tudata, a mely neki emberfeletti erőt ad a szakadó esőben, a térdig érő sárban. Bár rohan, mint egy sötét felleg, megismer mindenkit. Mindenki számára van egy barátságos mosolya, egy szivélyes meghajlása, mindenkivel megáll egy szóra, hogy a következő pillanatban bocsánatot kérve, nyargaljon tovább. És megy, rohan üzletről-üzletre, házról-házra, Fülig ázva, nyakig sárosan állit be a redakczióba. Zsebeiből ölszámra menő papir-csomókat rak ki. Telvék specziális szenzácziókkal nagy érdeklődés kelendő jegyek, biztos siker stb. stb. A megigért jóindulat után ismét csak rohan tovább. Ő neki nincs megállása, nincs pihenője. Egy hivatás prófétája. Egy időleges Ahasvér ő, kinek pihenni nem szabad, mert állandóan üldözi nagy kötelességének tudata . . . . Ő lévén ugyanis valamelyik farsangi mulatságnak *rendezőbizottsági elnöke.*

— **Zóla a sajtóról.** Az antwerpeni liberális sajtó-egyesület gyönyörü diszmunkát adott volt ki, a mely *Zola* „S'accuse" czimü hires czikkét és a rennesi itéletet közölte. Zola szép levélben mondott ezért a könyvért köszönetet. Többek közt ezt irja: A sajtó a béke forradalmát csinálja. Szennyes sajtó hazugságaival egy egész népet megmérgezhet, az igazság sajtója ezt is meggyógyitja. Francziaországban még mindig a testvériség nagy nemzete él s a kik egykor megteremtették a szabadságot, megadják majd még az igazságot.

— **Panama Hontmegyében.** *Kafka* László miniszteri osztálytanácsos e hó 1-től tegnap délutánig vizsgálta meg Ipolyság nagyközség előljáróságának müködését, mely vizsgálat alapján ma *az egész előljáróságot a főszolgabiró közbejöttével felfüggesztette.* Különösen a pénztárban találtak nagy rendetlenséget és *400 frt hiányt.* A városban nagy feltünést keltett a vizsgálat eredménye, mert ezideig a városi előljáróság teljes bizalmát birta a közönségnek.

— **Ujabb vérvád.** Nachodból távirják, hogy az antiszemita lapok ujabban ismét vérvádheczczet inditottak a zsidók ellen. Alkalmat rá a *N. Fr. Pr.* értesülése szerint az adott, hogy *Kohn* Manó papirkereskedőnél alkalmazva volt *Cservenka* Mária nevü cselédleány öngyilkos lett. A leány, mielőtt tettét végrehajtotta, öngyilkossági szándékát nyiltan ki is jelentette otthon. Ennek daczára a lapok a heczczet a legnagyobb vehemencziával folytatják. A hirlapi izgatás eredménye persze ezuttal sem maradt el. Tegnap este a legalsóbb réteghez tartozó munkásnép csoportosult össze nagy tömegekben a zsidók házai előtt, de a csendőrség és rendőrség szétverte őket. A csendőrség létszámát szaporitották.

Erre az ügyre vonatkozólag az éj folyamán a következő táviratot vettük: A Meta folyóból kifogott *Cservenka* Mária felbonczolása kideritette, hogy a leány halálát *vizbefulás* okozta. A leány gazdáját szabadon bocsátották és azt a tanut, akinek följelentésére a letartóztatás történt, *letartóztatták.* Tegnap teljes nyugalom volt a városban.

— **Aranyhajért — nikkel.** Gyönyörü tizenhat éves leányával egy összetörödött anyóka állitott be tegnap egy fodrász üzletébe. Odasugott a tulajdonos fülébe:

— Kérem szépen . . . nagy nyomorban vagyunk, nincs kenyerünk . . . nem tetszene megvenni a leányom — haját?

Meglepődik a fodrász, azután szakértő szemmel nézi a leány fürtjeit. Gyönyörü Loreley-haj s a napsugár az ajtó üvegen beszürődve ott pajzánkodik az arany-gloria körül. Fejedelmi szép haj . . . s oda fordul a leányhoz:

— Hát aztán nem sajnálja a szép haját?

Köny csillog a leány szemeiben aztán lassu hangon susogja:

— Nem! Nem sajnálom . . . hiszen az édes anyám két nap óta nem evett,

És a fodrász nem vette meg a hajat. Hanem igenis pár vendégje hamarosan összeadott két forintot és anya és leány boldogan távoztak el a borbély üzletből.

A napsugarak pedig tovább követték őket az utczán. Olyan jól esett a fényes küllőknek szerelmes csókokat szórni a büszke, diadalmas szép Loreley fürtökre.

— **Ártatlanul elitélt huszár.** Egy kolozsvári lap irja: D. állomáson egy közhuszár feljelentette a káplárját, hogy ez ugy vágta őt pofon, hogy azóta semmit nem hall. A közhuszárt kórházba vitték, ahol megállapitották, hogy fülhártyája csakugyan ki van lyukasztva. A pofozkodó altisztet, bárhogyan erősitgette ártatlanságát, a hadbiróság három évi várfogságra itélte. A káplár már a fogságban ült, de ártatlanságának folytonos hangoztatása mégis gondolkodóba ejtette a hadbiróságot és uj vizsgálatot inditottak, melyből aztán kitünt, hogy a ravasz közhuszár maga lyukasztotta ki dobhártyáját, hogy a katonaságtól megszabaduljon. A várfogságban a káplár helyét most valószinüen a ravasz huszár fogja megkapni.

— **Tizenhárom gyerek megfagyott.** Az ausztriai Münnichschlagból megrenditő szerencsétlenséget jelentenek. Tizenhárom gyerek tartott a szomszéd falubeli iskolából hazafelé, utközben, közvetlenül a falu alatt, nagy hóvihar fogta el őket s *mind a tizenhárman ott vesztek.* Behavazva, összefagyva találták őket egy csomóban.

— **Sztrájk, mert kifogyott az apropénz.** Nem mindennapi okból mondták ki a sztrájkot a haindorfi *Fritsch et Comp.* szövőgyáros czég munkásai. A fizetésnél nem volt a czégnek elég apropénze s igy a 400 munkásnak várakoznia kellett. Hamarosan megunták a várást s kimondották rövid uton a sztrájkot — a legközelebbi apró pénzig.

— **A névjegy.** Egy vidéki városban történt: Egy hivatalnok fiatal szép feleségével sétálni ment s az utczán magára hagyta az asszonyt nehány pillanatig, mig ő maga egy boltban szivart vásárolt. A mikor visszatért a boltból, a menyecske izgatottan panaszkodott neki, hogy a kávéházból egy vendég szemtelenül fikszirozta, a mig egyedül állt az utczán. A hivatalnokot nagyon bántotta ez a dolog s dühösen rontott a kávéházba, de a vendég már

akkor nem volt ott. Megkérdezte a főpinczért, hogy nem ismeri-e véletlenül azt az urat, aki ott ült az ablak mellett.

— Óh igen, felelt a pinczér s elmondta, hogy az illető nyomda-tulajdonos, valamint azt is, hogy hol lakik.

A hivatalnok azonnal a nyomdába sietett, de az ur még nem volt otthon. Várt egy teljes óráig, de nem akar megjönni. Végre türelmét vesztve, igy kiáltott az első segédre:

— Adja át ezt a kártyát a gazdájának, ő már fogja tudni, hogy mit jelent.

— Jól van uram, holnap reggel elküldünk valakit önhöz.

— Tizenegyig várni fogok, orditott a hivatalnok s azzal haza ment.

Másnap reggel tiz órakor vittek neki a nyomdából — száz darab nyomtatott vizitkártyát. A nyomdász ugyanis azt hitte, hogy a hivatalnok azért hagyta hátra névjegyét, mert hasonló kártyákat akar. Délután aztán minden kiderült. A nyomdász bocsánatot kért a megbántott asszonytól s a hivatalnok megfizette a meg sem rendelt névjegyeket.

— **Halálozások.** Ozv. *Schuverk Folks* Róza folyó hó 9-én délután 2 órakor életének 68-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat 11-én délután 2 órakor fogják a József főherczeg-ut 7. számu házból a felső temetőben levő sirhelyen a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó hó 17-én reggel 8 órakor lesz a minoriták templomában.

Gorzó Irénke, Gorzó Antal és neje szül. Paricsek Paula leánykája, január hó 9-én este 10 órakor életének 15-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 11-én délután 3 órakor lesz a Csiky Gergely-utcza 13. szám alatti házból a róm. kath. szertartás szerint, honnan a felső temetőben levő sirkertben helyezik örök nyugalomra.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai huzásán *harminczezer* koronát nyert a 2778[illegible] *ezer* koron[illegible]

— **Százhusz millió dollár.** A mai koronaértékre átszámitva, szinte kimondhatatlan számmá nő e summa; de nem kaczérkodunk a milliókkal, azért hát meghagyjuk a fenti formájában a százhusz millió dollárt. Biharvármegye egy kis oláh falujába kopogtattak be ezek a nem várt milliók *Vova* Péter havasdombroviczai erővéd ajtaján. Amerikai konzulátusunk értesitette, hogy gyorsan küldje be hozzá családi okiratait, mert egy rengeteg gazdag rokona halt meg és ő az egyetlen örököse. Az efféle ujdonságok meglehetősen hitelét vesztették már nálunk, ezért nagyváradi tudósitónk kiment Havas-Dombroviczára és meglátogatta a boldog örököst. Vova Péter elmondotta, hogy már meg is bizott egy nagyváradi ügyvédet igényeinek képviseletével és legközelebb ez ügyvédjével együtt személyesen viszik el Amerikába az okiratokat. A konzul különben értesitette, hogy az egész summát csak ugy kapja meg, ha amerikai lakos marad, ellenkező esetben pedig az Egyesült Államok törvényei szerint egyharmadrészt levonnak belőle. Különben panaszkodott, hogy amióta az örökség hire kiszirvárgott, rém sok kellemetlensége akadt. Egyre-másra érkeznek hozzá az instancziák, sőt legutóbb *egy sátoros czigánybanda rátört éjjel*, hogy adja elő pénzét. O persze szabadkozott, hogy szegény erdőőr létére nincs pénze. De a vajda rákiáltott:

— Sohse hazudj. Hallottam, hogy három vaggon pénzt kaptál Amerikából!

Vova Péter egyenlőre megelégednének, ha a háromból csak egy vaggon is a birtokában lenne.

— **A jogász a patikában.** Még olyan „bünügy" se igen fordult elő ez uj esztendőben, mint amelyet nagyváradi levelezőnk a következőkben ir meg: Három jogász mulatott egy nagypiaczi kávéházban és bizony fényes reggelre virradt, amikor végre a távozásra szánták el magukat Egy kissé nehezen ment ez a távozás, mert bár vágyaik erősen vonták őket a friss levegőre, a lábaik viszont ragaszkodtak a kényelmes székekhez. Hanem azért egymásba fogózkodva csak elballagtak szépen és vidáman dalolgattak, ha nem is a legtökéletesebb anszamblében. Az *Oroszlán* gyógyszertár laboratóriumát éppen akkor takaritgatta a szolga és a nyitott ablakon át hivogatólag kacsintott kifelé egy termetes kanapé puha ruganyos öle. Az egyik jogász elszántan dadogta:

— Szervusztok, én megyek be aludni.

Aztán nyugodtan bemászott a szoba ablakon és a szolga nagy álmélkodására lefeküdt a divánra és nyomban jóizüen hortyogni kezdett. A szolga költögetni kezdte:

— Hej, keljen föl! Mit keres itt?

— Hát nem látja, hogy alszom?

— Dejszen itt ne aludjon?

— Hát mi van itt?

— Patika.

— Patika? Igazán patika? No ez furcsa!

Ásitozva fölállott, körülnézett a szobában hát biz az csakugyan patika volt.

— Ha már el kell mennem, legalább viszek egy emléket magammal. Hadd tudjam holnap, hogy hol voltam.

A jogász zsebrevágott valami tudományos szakkönyvet és aztán kimászott megint az ablakon. Bandukolt hazafelé. Este, mikor felébredt, a könyv akadt legelébb a kezébe és ekkor aztán hüledezve gondolt vissza a reggeli stiklire. Gyorsan bocsánatkérő levelet irt a gyógyszerészhez és visszaküldte a könyvet. Igen ám, de elkésett a bocsánatkéréssel, mert a gyógyszerész még a nap folyamán panaszt emelt a rendőrségnél — *betöréses lopásért.* Ez pedig olyan cselekmény, amit hivatalból is üldözni kell. Itt van tehát az ügy egyelőre a rendőrségnél és könnyen megeshetik, hogy a tréfás jogász egész komolyan kerül a vádlottak padjára.

— **A gyilkos influenza.** *Londonban* erősen pusztit az influenza. Mint taviratilag jelentik, a mult héten *326 ember halt meg influenzában.*

— **Elzüllött müvésznő.** Berlinből táviratozzák, hogy *Eckhart* Antonia, a ki egykor ünnepelt szinmüvésznő volt, de teljesen elzüllött, s utolsó időkben mint munkásnő élt, ma délután Berlin közelében a mezőségen egyetlen fiát elevenen akarta eltemetni egy gödörbe. Véletlenül arra haladók meghallották a gyermek sirását és közbeléptek. Az elvetemült asszonyt letartóztatták.

— **Baleset a maróluggal.** *Holtzapfel* Nina 2 és fél éves aradi leány, anyja Angyal-utcza 1. szám alatti lakásán a mosásra előkészitett marólugból ivott. A szenvedett sérülése könnyebb természetü.

— **A fehér zászló.** Ritka napja volt a legutóbbi 24 órában az államrendőrség főkapitányságának. Oly csöndes nap volt, hogy semmiféle nevezetosebb ügyben följelentést nem tettek s letartoztatást sem foganatositottak, a melynél fogva a rendőri sajtóiroda sem adott ki semmiféle közleményt. A főkapitányság börtönei majd mind üresek, csupán a rendes „házi munkások" a részegségért majd állandóan becsukott alakok az épület lakói.

— **Barlang a házak alatt.** *Abbáziából* táviratozzák: A katonai gyógyház és több villa alatt barlangszerü üregeket fedeztek fel. Attól tartanak, hogy az üregek beszakadnak és szerencsétlenség történhetik.

— **Diszes nászajándékok** vásárolhatók mostanában *Porter* Vilmos koronás áruházában, Aradon, a Központi szálloda épületében. A választék minden tekintetben oly bő és sokoldalu, hogy mindenki bármely árfokozatban megtalálja a kedvére való legszebb tárgyat. Vidéki rendelések Carneval czikkekben mintaszerü gonddal eszközöltetnek.

— **Megégett gyermek.** Egy kis gyermek szomoru végéről ad hirt trójási levelezőnk. *Barna* Nikolaené 3 éves Zsuzsanna nevü leánya az áldozat, kit anyja egyedül hagyott otthon nálanál fiatalabb testvérével. A leány kézhez keritette a gyufát s gyujtogatni kezdte. A veszedelmes játék közben ruhája tüzet fogott s *a gyermek összeégett.* Mikor anyja hazaérkezett, már meg volt halva. Az ügyben a radnai főszolgabiróság meginditotta a vizsgálatot.

— **Adomány.** Az aradi iparosok által rendezett karácsonyi kiállitással kapcsolatos sorsjátéknál a városi árvaház öt éves kis árvája *Alács* Gergely, ki ez alkalomból a szerencse számokat huzta, a t. faipari szakcsoporttól egy 40 koronáról szóló takarékpénztári betét-könyvet kapott jutalmul, melybe 20 koronát a t. faipari szakcsoport és 20 koronát Weisz Márkusné urnő, mint a főnyeremény nyertese voltak kegyesek adományozni. Ezen nemeslelkü áldozatkészségükért fogadják a jutalmazott kis árva nevében, valamint részemről is hálás köszönetünket, *Balázs* Ferencz árvaházi igazgató.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

Kadétkisasszony.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Budapest, január 10.

A Népszinház mai ujdonsága elé jogosult érdeklődéssel tekintettek mindenfelől. Először is azért, mert *magyar* operettről van szó, de főképpen az fokozta az érdeklődést, hogy *Mader* Raoul, az Operaház jeles karnagya, a *Piros czipő* és *Sche* balletek nagysikerü szerzője ezuttal lépett először a könnyed operett-zene terére, a mihez még az is járult, hogy librettistája, *Pásztor* Arpád szintén ezzel a darabbal tette meg első debüjét a pajkos Muzsa birodalmában. *Pásztor* Arpád eddigeié mélyen átérzett és szépen megformált költeményeivel keltett méltó feltünést, *Szinek* czimü verskötete a kritika egyhangu elismerésére talált, s csak örömünkre szolgál, hogy a ma bemutatott operett szövegével is beváltotta a hozzáfüzött reményeket. Mert bocsássuk mindjárt előre, hogy a Népszinház mai bemutatója nagy és szép sikert aratott, ebben pedig egyenlő része van ugy Madernek, mint Pásztornak. A fiatal librettista egyszerü és kedves témát dolgozott fel, még pedig — és ez nagy dicséret — három felvonásban olyan kerek és egész történetet adott, a mily kerek és egyöntetü egészet a magyar operettek librettojában eddig — sajnos — nem találtunk.

Pásztor librettojának tárgya: egy angol kis leány szerelmi története és ehez képest Mader is angol operett muzsikát szerzett, a mi tudvalevően ma a divatosság zenithjén áll. A bájos Lucy (*Küry* Klára) szereti Bob tengerészhadnagyot, de apja Williamson (*Németh*) a rideg üzletember Tottle (*Kovács*) tengerészkapitányhoz akarja adni leányát. De Lucy nem csügged, fölveszi a harczot és a gyöngesége fegyverével küzd. Idegessé lesz, ájuldozik, Ofélia paródiáját adja és apja csakugyan felül neki és idegorvosokat hivat. A négy idegorvossal Pásztor igazán pompás kabinet alakokat teremtet meg. Kaczagtató paródiáját adta a tudomány sarlatánjainak s mig Black (*Tollagi*), Slack (*Ujvári*), Brig (*Parányi*) és Frig (*Delli*) doktorok a szinpadon vannak, az egész ház csak ugy reng a nevetéstől, mely tetőpontját akkor éri el, mikor négyen a legnépszerübb „gassenhauer"-ekből összeállitott poutpouri zenéjére eléneklik intézetük prospektusának sablonos szövegét. Lucy az idegorvosokat is megnyeri cselének, Bob hadnagy pedig matrózaival elfogatja a csökönyös apát.

Mikor aztán Tottle kapitány megjelenik, Lucy helyett *Leilát* (*Bárdy* Gabi) a szépséges indiai leányzót mutatják be neki menyasszonyaként, pedig Leilát a kegyetlen apa magának szánta és mert fiában *Billiben* (*Szirmai*) riválisra talált, ráparancsol, hogy tengerészkadéttá kell lennie, hogy igy ne maradhasson

hölgye közelében. Tottle kapitány is kérdi, hogy hol a kadét, a kinek érkeztéről ő már értesitve van s ekkor Lucy hirtelen kadét ruhát vesz föl s igy vonul be a többi kadéttal az iskolába, hol legalább együtt lehet szerelmes hadnagyával. Persze a pajkos fiuk mellett ő a szende lány nem tud megmaradni, hazaszökik. Williamson is megszökik fogságából s a harmadik felvonásban az egész társaság megint együtt van s Tottle kapitány megkéri a Lucynak képzelt Leila kezét. Erre Williamson megijed, hogy ime még egy ujabb rivalisa van, de közbe jön *Daisy* asszony (*Csatai* Zsófi) egy elvirult hajadon, ki a kapitányhoz a régi szerelem jogán ragaszkodik és — diktum faktum — a bonyodalmak kiegyenlitődnek, az apa megenyhül és a szerelmes párok: Lucy meg Bob, Leila meg Billy, no és Tottle meg Daisy is egyesülnek.

Ebbe az ötletes tárgyba aztán Pásztor még annyi kedves és vidám komikus helyzeteket szőtt, hogy a közönség alig győz eleget kaczagni rajta. A mi pedig Mader zenéjét illeti: ez elsőrangu muzsika, a miből különösen kiválik Leila poétikus belépője, egy bájos gavotte s az első felvonás zenei slágere: az *Is-is-is* nótára travesztált skót népdal. Ennek fenomenális hatása volt. A második felvonásban pompás az orvosok kvartettje, a Küry és Raskó sóhajtó, csókoló és ásitó dala, Kovács pattogó kupléja és Küry gyönyörü tengerészdala. A harmadik felvonásban pedig Küry pikáns négernótája és bájos kettőse Raskóval.

A szereplők közül *Küry* Klára megint csodákat müvelt. Bámulatos müvészetével ő vitte ugyszólván a darabot a nagy diadalra, de *Bárdy* Gabi, *Csatai*, *Németh*, *Kovács*, *Raskó*, *Tollagi* és *Ujvári* is mind segitettek a teljes siker kivivásában is, *Megyeri* ötletes rendezése szintén megtette a magáét. A szereplőket, szerzőket minden felvonás után sokszor kitapsolták, a Népszinház annaleszei pedig a mai bemutatóval ismét nagy sikert jegyezhettek föl.

Ajándék a gyüjtőknek.

Aki az Aradi Közlönynek *öt* uj negyedéves előfizetőt gyüjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a magyar könyvpiacz legszebb diszmunkáját

Mikszáth Kálmánnak

A JÓ PALÓCZOK

czimü 50 koronás müvét.

Aki az Aradi Közlönynek *három* uj negyedéves előfizetőt gyüjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg

Bartók Lajosnak

TÉLI REGÉK

czimü 32 koronás gyönyörü aczélmetszetekkel illusztrált diszmunkáját.

Beküldött czimekre mutatványszámokat az *Aradi Közlönyből* két hétig *ingyen* küld a kiadóhivatal.

A város közgyülése.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, január 10.

Ma délután tartotta a város ez évben az első közgyülését, mely a béke jegyében indult meg. Vitára nem volt kilátás, azt hittük, fél óra alatt kiürül a terem. Igy is történt volna, ha csak váratlanul egy kis parázs szóharcz nem keletkezik a növénytermelési kisérleti állomás vize és a honvédhuszárkaszárnya kiépitése miatt, melyekről föntebb emlékezünk meg.

A polgármester mult havi jelentését, melyet ma közöltünk, tudomásul vették. Tudomásul vették azt is, hogy a belügyminisztérium a város jövő évi költségvetési előirányzatát jóváhagyta. E szerint a városi pótadó 53, a csatorna-adó $5^1/_2$ százalék lesz. *Steiner* Jakabnak az iránt támadt skrupulusa, hogy a biczikli-adó fel van a költségvetésbe véve, pedig nincs rá fedezet, mi lesz tehát, ha nem folyik be? A polgármester megnyugtatta a kiváncsi városatyát, hogy ha nem folyik be, a város gondoskodni fog e tétel más fedezéséről, tehát ne legyen miatta aggodalma.

Hasonlóan jóváhagyta a miniszter azt is, hogy a bejelentési hivatalnál egy rendőr-segédtiszti állás szerveztessék. A győrmegyei árvizkárosultaknak 100 korona segélyt szavazott meg a közgyülés. Kolozsmegye átiratát az országgyülési képviselők személyének megválogatását illetőleg egyszerüen tudomásul vették, mert egy ily értelmü megkeresésben már a multkor döntött a közgyülés. A központi választmány kiigazitotta a képviselőválasztásra jogosult polgárok névjegyzékét, a mit levéltárba helyeznek. A város közpénztárát megvizsgálták; minden a legnagyobb rendben van, a mi tudomásul szolgált.

Névszerinti szavazás következett most abban a kérdésben, mit a mult havi közgyülésről mára utaltak: hogy az angol vállalkozók által létesiteni szándékolt *gyapotfonó- és szövőgyár* czéljaira átadják-e a kért 11 hold városi földet és megengedik-e annak a gyár tulajdonába telekkönyvezését, ha a gyár felépül és üzembe helyeztetik? A közgyülés e feltétel alatt 91 szóval 1 ellenében a városi törzsvagyont *átengedte*.

Az arad-gájkülvárosi szerb egyház 200 korona hozzájárulást kért a várostól a kántor fizetéséhez. Nem lévén a város ennek az egyháznak kegyura, a hozzájárulást *megtagadta*.

A legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagok névsorát — mivel *Müller* Károly választott jogon kiván a bizottság tagja lenni, s mivel *Reisinger* Zsigmond, majd az ennek helyébe jövő *Lengyel* Tivadar lemondott — a következő két póttaggal: *Fodor* Zsigmonddal és *Reisinger* Sándorral egészitették ki. Az igazoló választmányba és a lóavató bizottságba ismét a régi tagokat választották be. Az uj törvényhatósági bizottsági tagokat a következő szakbizottságokba osztották be: *Vannay* Gusztávot és *Antonesku* Dömét a jogügyi, *Reinhart* Gyulát, *Reinhhart* Gézát, *Földes* Kelement, *Funkelstein* Józsefet, *Polják* Vilmost és *Vanicsek* Ferenczet a gazdasági, *Herzl* Vilmost a pénzügyi, *Reinhart* Gyulát és *Reinhart* Kálmánt az épitészeti bizottságba.

A mértékhitelesitő hivatalnál üresedésbe jött segédtiszti állásra falhatalmazást adtak a polgármesternek akkor kitüzni a pályázatot, a mikor jónak látja. A pénzügyi bizottság véleményére két kereskedelmi akadémiai tanárnak, nevezetesen *Kabdebó* Lajosnak 96 frt 87 krt, *Somogyi* Gyulának pedig 59 frt 30 krt vissza fog fizetni a város az állami nyugdijintézetbe való átlépésük folytán a városi nyugdijalapba befizetett és az emlitett két tanár javára mutatkozó többlet czimén.

Grünwald Vilma és Margit kérvényére boldogult atyjuk, *Grünwald* Ferencz volt városi mértékhitelesitő hivatali segédtiszt után 425 korona halotti negyedet engedett a közgyülés. Ambár a boldogultnak nyugdijjogosultsága nem volt, a tanács a közgyülés zajos helyeslése közt javasolta az összeg megadását, tekintettel arra, hogy Grünwald valamikoron egyike volt a város legtekintélyesebb, legderekabb kereskedőinek.

Varga József müasztalos egy diszes szekrényt küld a párisi kiállitásra. A közgyülés a helyi ipar pártolása és a költségek fedezése czimén elhatározta, hogy a szekrényt, amennyiben az esetleg Párisban el nem kelne, 250 frtért a város részére megvásárolja.

Györgyössy Rudolf községi tanitó nyugdijaztatását kéri. A közgyülés *Posgay* Lajos dr. főorvos elnöklete alatt bizottságot küldött ki a nyugdijképesség megvizsgálására.

A közgyülés megengedte, hogy *Lusztig* A. a városi szin- és bérházban lévő sörcsarnok bérletét a lippai sörfőzde *Bondy* és társa czégre ruházza át. A most nevezett czég kapta meg a szinházi sörcsarnok ujabb bérletét is hat évre 10,150 korona évi bérösszegért. Szintugy megengedte a tanács, hogy a villamos központi telep engedélyezése iránti szerződés az aradi villamossági részvénytársaságra ruháztassék át.

Nehány bérleti ügy elintázése után a közgyülés hat órakor véget ért.

*

Az ülésen *Fábián* László főispán elnöklete alatt jelenvoltak: *Salacz* Gyula polgármester, *Institoris* Kálmán főjegyző, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Varjassy* Lajos, *Kádas* Kálmán tanácsnokok, *Perger* János dr. tiszti főügyész, *Lőcs* Rezső jegyző;

Varjassy József, Hász Sándor, Szalay Károly, Szalay Antal, Boros Vida, Kristyóry János, Révész Adolf, Szathmáry János, Fetter Géza, Hegedüs László, Bing Vilmos, Bind Ede, Nikolits Péter, ifj. Neuman Adolf, Posgay Lajos dr., Bund Henrik, Virágh Lajos, Müller Károly, Avarffy Ferencz, Barabás Béla dr., Ottenberg Tivadar, Böhm Adolf, Ring Géza, Nemess Zsiga dr., Dániel Kálmán, Tenner Lajos, Deutsch Bernát, Robitsek Agoston, Steinhardt Mór dr., Kabdebó János dr., Tisch Mór dr., Tedeschi Viktor, Schuszter Illés dr., Reicher Károly, Éles Armin, ifj. Nachtnebel Ödön, Neuman Dániel, Probst Mihály, Rieger Imre, Urbányi Béla, Almási T. Pál, Kilényi János, Marschall Lajos dr., Gaál Ferencz, Abrai Lajos, Rosenberg Sándor dr., Csiky Károly. Vertán Oszkár dr., Wallfisch Armin, Nesnera Aladár, Rosenberg Miksa dr., Záray Ödön, Edvi-Illés László, Péterffy Antal, Madarász János, Groszmann Miksa dr., Ring Lajos, Mandl Vilmos dr., Pekár Károly, Kronstein Vilmos dr., Don Konstantin, Fényes Dezső, Maresch Gyula, Pollák Vilmos, Reicher Ferencz, Mittner József, Magyary Ferencz, Schuszter Henrik dr., Domonkos Lajos, Müller Gyula, Marek Samu, Schwarz Jenő, Nagy Lajos, Mayer Miksa, Funkelstein József, Groszmann Jakab, Sófalvi György, Zikó János, Fodor Zsigmond, Reisinger Sándor, Lusztig Andor, Winter Adolf, ifj. Weisz Sándor, Reinhart Gyula, Vannay Gyula, Kneffel Lajos, Zachariás Géza, Kohn S. N., Reinhart Géza, Spitzer Ignácz. Münz Ferencz, Blaskovits Antal, Fritz József, Tóth József, Bozsik György és Steiner Jakab.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az aradi Kölcsey-egyesület** folyó évi január hó 11-én, csütörtökön délután 5 órakor az egyesület helyiségében (erekly emuzeum) választmányi gyülést tart, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghivja az elnökség. Tárgyak a beérkezett ügyiratok bejelentése; a közgyülés idejének megállapitása.

SPORT.

+ **Az aradi kerékpár-klub** ma tartotta tisztujitó közgyülését *Tedeschi* Viktor tiszteletbeli elnök vezetése alatt. A jelentések tudomásul vétele után köszönetet szavaztak *Feszler* Károly elnöknek és a régi tisztikarnak. A választás — jobbára egyhangulag — a következő eredménynyel ért véget:

Elnök: Feszler Károly. *Alelnök:* Röszner Ede. *Müvezető:* Maurer Mihály. *Titkár:* Kormos Sándor. *Jegyző:* Tóth Béla. *Pénztáros:* Krausz Samu. *Ellenőr:* Kálmán József. *Menetparancsnokok:* Sponner Adolf, Gruber Károly, Altmann Ignácz. *Zászlótartó:* Grallert Rezső. *Szertárnok:* Paholt Dezső. *Választmány:* Faragó Rezső, Huntschel Ernő, Hodonszky Rezső, Lutz Bálint, Péchy Géza, Szitha Gyula, ifj. Szojka János, Martin Jakab. *Számv. biz. elnök:* Nádler Lajos, Bilkei Adolf, Simalya Károly. *Orvos:* dr. Austerweil László.

TÖRVÉNYKEZES.

§ **Két vizsga.** *Haty* Adolf *aradi* törvényszéki aljegyző sikeresen letette a birói vizágát, *Bereczky* Lajos itteni joggyakornok pedig a jogtudományi államvizsgát állotta ki jó sikerrel.

§ **Agyonlötte a fiát.** 1898. november 1-én történt Ozorán, hogy *Szerb* Tódor elment atyjának, *Szerb* Demeterének a házához és két szál deszkát akart elszállitani, a mibe azonban atyja nem egyezett bele. Előbb szóváltás, majd dulakodás támadt közöttük. A fiu fegyvert ragadott s már-már atyjára sütötte, midőn anyja és testvére kicsavarták a kezéből. Ekkor egy vasvillát kapott fel és vele az atyját sulyosan megsebesitette. Szerb Demeter aztán a menekülő fiu után sütötte a fegyvert, aki mintegy 60 drb. seréttől találva, holtan rogyott össze.

Szerb Tódor összeférhetetlen természetü ember volt s ezért kellett neki a szülői házát már régebben elhagyni. A pancsovai törvényszék jogos *önvédelmet* látván fenforogni, Szerb Demetert *felmentette* az emberölés vádja és következményei alól. Nem igy a temesvári itélőtábla, mely az esetet szándékos emberölésnek minősitvén, Szerb Demetert *3 évi fegyházra* itélte. A kir. kuria, *Mezey* János biró előadása alapján ma *helybenhagyta* a tábla itéletét.

NAPIREND.

Január 11. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Higin pápa. — Protestáns naptár: Hipin pápa. — Görög-keleti naptár (deczember 30.): Anizia sz. — A nap kél 7 óra 3' perczkor, nyugszik 4 óra 14 perczkor. — A hold kél délután, nyugszik 3 óra 32 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 767·0 millimeter, delután 2 órakor 765·7 milliméter. Hőmérsék reggel 7 órakor C⁰ — 1·9, délután 2 órakor C⁰ — 1·0 Szél iránya es ereje reggel 7 órakor EN. 3, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. Csapadék az utóbbi 24 órában 6 milliméter hó.

Időjóslás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy, hó.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szinházépület I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-dij: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig Helyiség: Ereklyemuzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 12. Az aradi gazdasági-egylet borászati- és szőlőszeti szakosztályának gyülése ½10 órakor (Batthyány-utcza, Neuman-ház.)

Január 13. Gőzgépkezelők és gőzkazánfűtők vizsgája. — Az aradi tanitótestületek segélyalapjának közgyülése délután ½5 órakor (Polgári fiuiskola rajzterem.)

Január 14. A német-peregi gazdák szarvasmarha tenyésztő szövetkezetének alakuló közgyülése. — A borosjenői kaszinó közgyülése.

Január 17. Az aradi első gyártelep részvénytársaság rendkivüli közgyülése délelőtt 10 órakor.

Január 21. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Január 25. A nagy-buttyini takarék- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyülése délelőtt 10 órakor.

Január 26. Körállatorvosválasztás Ternován.

Január 30. Jegyzőválasztás Világoson.

Február 4. Az aradi vonós-négyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló.)

Farsangi naptár:

Január 13. A szegény tanulókat segélyző-egyesület estélye (Fehér Kereszt.)

Január 20. Ronacher-estély a várbeli tiszti kaszinóban ½9 órakor.

Január 27. Mükedvelő-előadás, utána társas vacsora és táncz a várbeli tiszti kaszinóban 8 órakor.

Február 1. Tanitók tánczmulatsága (Polgári fiuiskola diszterem.)

Február 3. A helyőrségi tisztikar tánczvigalma ½10 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 17. Mükedvelő-előadás, utána társas vacsora és táncz a várbeli tiszti kaszinóban 8 órakor.

Febsuár 27. Ronacher-estély a várbeli tiszti kaszinóban ½9 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

= **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Hubbauer Fülöp, *Temesvár*. — Brider Berta, *Nagy-Károly*. — Antal Miklós bej. vaskereskedő *Budapest*. — Schwarcz Jakab, férfiszabó *Budapest*, — Singer S. *Zágráb*. — Szénási és Mezei, bej. czég *Czegléd*.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, január 10.

Délitőzsde. Buzakinálat kielégitő, vételkedv javult. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, tartott árakon. Egyéb gabonanemü változatlan.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.69— 7.70
Buza szeptemberre	7.85— 7.86
Rozs áprilisra	6.35— 6.35
Zab áprilisra	5.01— 5.02
Tengeri májusra	4.92— 4.93
Repcze szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.72— 7.73
Buza szeptemberre	7.84— 7.85
Rozs áprilisra	6.37— 6.38
Zab áprilisra	5.01— 5.02
Tengeri májusra	4.93— 4.94
Repcze szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:	korona
Osztrák hitelrészvény	747.20
Magyar hitelrészvény	742.—
Leszámitolóbank részvény	504.—
Rima-Murányi vasmü részvény	670.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	641.60
Közuti vasut	654.—
Városi villamos vasut részvény	334.—

Szeszüzlet.

— Január 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 110 korona, kicsinyben 112 korona, finomitott szesz nagyban 113 korona, kicsinyben 115 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Január 10. —

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 83.——85.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 82.——83.— filig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 80.——82.— filig.

Hivatalos árfolyamok
a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. január 10.

Magyar aranyjáradék 4%	97.50
Magyar koronajáradék 4%	94.70
Magyar arany 4½%	100.—
Magyar ezüst 4½%	99.50
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	93.75
Magyar italmegváltási kötvény	99.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	95.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	162.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	137.25
Osztrák papirjáradék	98.65
Osztrák járadék ezüst	98.45
Osztrák járadék arany	97.50
Koronajáradék	98.70
1860-iki államsorsjegyek	136.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1820.—
Magyar hitelbank részvény	70.40
Osztrák hitelintézet részvény	745.—
Osztrák-magyar államvasut	640.—
20 frankos arany (Napoleondor)	19.24
Német birodalmi márka	118.20
London	242.40
Páris	96.15

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. evi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		**Budapest felől érkezik:**	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		**Erdély felől:**	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
		Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		**Temesvár felől:**	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		**Szeged felől:**	
Személyvonat reggel	7.15	Személyvonat reggel	8.46
Vegyesvonat délután	4.16	Vegyesvonat este	7.49
Brád felé:		**Brád felől:**	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

KÜLÖNFELÉK.

Liza utazik.

Csak hárman ültünk a kupéban:
Egy öreg néni, Liza s én.
Mi szép kettecskén elcsevegtünk
A kupé egyik szögletén.
Prüszkölt az ócska viczinális,
Ballagva, mászva a hegyen —
S a néni hátul, egy sarokban
Elaludt szépen, csendesen . . .

. . . Utána jöttem, Édes Liza,
Körösbányán, meg Brádon át,
Eljön-e hozzám feleségül? . . .
Nos, adja rá *igen* szavát.
Mióta láttam, lopva, nyiltan
Ajkáról ezt a szót lesem . . .
S a néni ott, a kis sarokban
Csak aludt szépen, csöndesen . . .

A vagyonom — minek tagadjam? —
Egy szerény, rokkant garderob
És sok-sok édes-bus poéma:
Befüteni a kandallót.
De mégis — van egy drága kincsem:
Szeretem lángolón, hiven . . .
S a néni ott, a kis sarokban
Csak aludt szépen, csöndesen . . .

Az én kincsem se tesz ki többet:
Ötven kazett, száz ridikül
S ezerkilenczszáz anzikszkártya . . .
Imádom őket rendkivül.
Oh, milyen vigan fogunk élni:
Egy napra *öt* jut kereken . . .
S a néni ott, a kis sarokban
Csak aludt szépen, csöndesen . . .

. . . Oh, ne aggódjék, édes Liza,
Bár nem vagyunk most gazdagok,
De azért csöndbe, szép szerényen
Megélünk mégis valahogy.
Magácska fog majd inspirálni —
S én egyre irok édesem . . .
S a néni ott, a kis sarokban
Csak aludt most is csöndesen . . .

. . . Kettesbe majd eléldegélünk —
Sőt később hárman, négyen is . . .
Es jól fogunk mulatni bárhol,
Körösbányán, meg Brádon is.
Csevegve igy futott az óra,
Mig megállottunk egy helyen —
S a néni ott a kis sarokban
Ebredni kezdett csöndesen . . .

— Már itt vagyunk, — szólott a néni
S felugrott fürgén, könnyedén
— Már itt vagyunk? — kérdezte Liza
S egy könycsepp csillogott szemén . . .
En meg kiszálltam a kupéból
Es busan mondtam odalent:
Ugy ment ma ez a viczinális,
Akár az express-orient! . . .

Gara Akos.

REGENY-CSARNOK.

Dr. Moreau szigete.

— Regény. —

Irta: **H. G. Wells.**

Az Aradi Közlöny számára forditotta:

[21] **Mikes Lajos.** [Utánnyomás tilos.]

(Folytatás.)

XIII.

A vérszag.

Látszik, hogy gyakorlatlan iró vagyok. Ez az oka, hogy annyira elcsapongtam történetemtől. Miután Montgomeryvel megreggeliztem, elvitt magával sétálni a szigeten, hogy megmutassa a meleg forrást, a melynek forró vizébe előtte való nap belezuhantam. Ostorral és töltött revolverrel indultunk el mind a ketten. Mialatt utközben lombos sürün haladtunk keresztül, tengen nyul nyöszörgést hallottunk. Megálltunk és hallgatóztunk: de nem hallottunk többé semmit s csakhamar folytattuk utunkat, megfeledkezve az inczidensről. Montgomery apró, piros állatokra figyelmeztetett, a melyek nosszu hátsó lábaikon ide-oda szökdeltek a bokrok között. Az állatemberek sarjaiból készitette őket Moreau. Találkoztam már nehány ilyen apró lénynyel, mikor a leopárdember elől menekültem az első holdas éjszakán, s másnap, mikor Moreau üldözött. Az egyik véletlenül, a mint ugrott egyet, hogy kikerüljön bennünket, beleesett egy gödörbe, a mely egy viharban kidőlt fa tövében támadt. Mig a gyökerek közt kapálódzott, megakartuk fogni. Karmolt mint valami macska, s hátsó lábaival rugdalózott. Harapott is, de gyönge foga alig okozott nagyobb fájdalmat, mint a tüszurás.

Csinos kis teremtmény volt, s mint Montgomery mondta, sohasem ásott bele a pázsitba s egyáltalában szerette a tisztaságot. Az jutott eszembe, hogy uri parkokban pompásan pótolhatná a közönséges tengeri nyulakat.

Tovább menve, hántott kérgü fához értünk. Montgomery figyelmeztetett rá. „Ne merj fakérget hántani, — ez a törvény, szólt. Sokan közülük szeretik a kéreghántást.

Az hiszem, ezután találkoztunk a szalirral és a majomemberrel. A szatir mintha Moreau classicus emlékeinek felcsillanása lett volna. Birka arcza durva héber typuszra emlékeztetett, hangja nyers mekegés volt, s alsó végtagjai a sátán lábát juttatták eszembe. Valami hüvelyes gyümölcs belét rágta.

— Udv, szólt mindakettő egyszerre, a két ostorosnak!

— Most már három ostoros van, — szólt Montgomery. Ehhez tartsátok magatokat.

— Hát ő nem csinálmány? szólt a majomember. Azt mondta . . .

A szatir kiváncsian rám tekintett. A harmadik ostorosnak, aki jajveszékelve a tengerbe ment, vékony fehér arcza van.

— Vékony hosszu ostora van, szólt Montgomery

— Tegnap vérzett és jajgatott, szólt a szatir. Te sosem vérzel, sesem sirsz. A mester sem vérzik és sir soha.

— Ollendorffszerü koldusok! szólt Montgomery.

— Öt ujja van; öt ujju, mint én, szólt a majomember.

— Menjünk, Preudick; szólt Montgomery karon fogva, s folytattuk utunkat.

A szatir és a mojamember utánunk bámult, beszélgetve.

— Nem szól semmit, szólt a szatir. Pedig az emberek beszélnek.

— Tegnap enni kért tőlem, szólt a majomber. Majd tovább beszélgettek; de már nem vettem ki, mit. Hallottam, hogy a szatir nevet.

Egyszerre csak rábukkantunk az élettelen tengerinyulra. Kis vörös teste darabokra volt szakgatva, bordái le voltak nyuzva, s hátgerinczén meglátszottak a fogak nyomai.

Montgomery megállt.

— Nagy Isten! szólt s fölemelte az összerágott gerinczet, hogy megvizsgálja. — Nagy Isten! ismételte, mi ez?

— Valami husevő szörnyetegük visszatért régi szokásaihoz — szóltam rövid szünet mulva.

— Nem szeretem a dolgot, szólt halkan.

— Láttam effélét már megérkezésem napján is, szóltam

— Mi az ördögöt? Mit látott?

— Egy szétharapott fejü tengeri nyulat.

— Az nap, mikor megérkezett?

— Igen. A bozótban, a bekeritett telep mögött, mikor este kimentem. A fej teljesen keresztül volt harapva.

Halk, hosszu füttyentést hallatott.

— Sőt mi több, azt is sejtem, melyik szörnyeteg tette. Mielőtt a nyulhoz értem, láttam, hogy egyik fenevad ivott a patakból.

— Szürcsölte a vizet?

— Szürcsölte.

— Ne merd szürcsölni a vizet — *ez* a törvény.

— A fenevad volt, a melyik üldözött.

— Természetesen, szólt Montgomery. Rávall minden a husevőre. Ölés után isznak. Ez a vérszag.

— Milyen volt a fenevad? Kérdezte. Ráismerne? Szétvetve lábát a tengeri nyul élettelen teste fölött, körültekintett. Szeme végig futott a zöld sürü árnyékos helyein, az erdő minden buvóhelyén és leshelyén. — A vérszag, mondotta végül ujra.

Elővette revolverét, megvizsgálta a benne levő töltéseket, s ujra eltette.

— Azt hiszem, rá kell ismérnem a fenevadra. Alapos zuzódásnak kell a homlokán lenni.

— De be is kell bizonyitanunk, hogy ő ölte meg a tengeri nyulat, szólt Montgomery. Bár sose hoztam volna ide a tengeri nyulakat.

Tovább akartam menni; de Montgomery megállt a darabokra tépett nyul fölött zavarodottan eltünődve. Eközben annyira előre mentem, hogy a tengeri nyul maradványa nem látszott többé,

— Jöjjön! szóltam.

Erre felriadt tünődéséből s felém jött. — Lám, szólt csaknem susogva, azt hittük, hogy megvan valamennyiben az a fixa idea, hogy nem szabad enni semmiből, a mi szalad a földön. Ha valyamelyik fenevad véletlenül vért szagolt . . .

Szótlanul haladtunk egy darabig. — Nem tudom, mi történhetett, szólt mintegy magával beszélve. Majd kis szünet mulva igy folytatta: — Nagy bolondot tettem tegnap. A szolgám . . . Megmutattam neki, hogy kell lenyuzni és megfőzni a tengeri nyulat. Különös dolog . . . Láttam, hogy megnyalta a kezét . . . Sose történt eddig.

Majd később: — Végét kell vetni a dolognak. Beszélnem kell Moreauval.

Hazafelé egész uton ez járt az eszében.

Moreau még komolyabban fogta fel a dolgot, mint Montgomery, s alig kell külön emlitenem, hogy különös meghökkenésük rám is átragadt.

— Példát kell mutatnunk, szólt Moreau. Bizonyos vagyok benne, hogy a leopárd-ember a bünös. De hogy bizonyitjuk rá? Jobb lett volna, Montgomery, ha elfojtotta volna vágyát a hus után, s nem hozta volna a szigetre ezt az izgató ujdonságot. Sok bajunk lehet még miatta.

— Ostoba, szamár voltam, szólt Montgomery. De most már megtörtént. S tudja, hogy ön is beleegyezett.

— Hamarosan végére kell járnunk a dolognak, szólt Moreau. Azt hiszem, bármi történik is, *M'ling*-re számithatunk.

— Nem felelhetek teljesen róla sem, szólt Montgomery. — Ismernem kellene.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Könyvkötészet.

Az aradi nyomda részvénytársaság

(Csanádi-palota)

a szakipar legujabb vivmányai szerint uj aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett és magas szinvonalon álló

könyvkötészeti osztálya

mindennemü könyv- és hangjegy bekötéseket vállal és ép oly pontosan, mint diszesen és jutányosan készitteti el.

Jutányos árak. Diszes kiállitás.

Pontosság.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

Salacz Gyula-utcza 3. szám alatti

„KIS PIPA“ czimü

vendéglőt és éttermet

1900. évi január hó 1-én átvettem.

Főtörekvésem leend a n. é. közönség megelégedését megnyerni, miért is szives támogatásért esedezem.

Naponta friss dupla márcziusi sör. — Kifogástalan tiszta borok. — Izletes magyar konyha. — Mérsékelt árak. — Figyelmes kiszolgálás.

Havi étkezési előfizetéseket elfogadok.

Teljes tisztelettel:

Szabó Kálmán,

vendéglős.

Üzletátvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

a Garai-féle Polgári kávéházat

megvettem.

Kohn Ignácz.

Megérkezett!

Megérkezett! Megérkezett!

A legjobb minőségü

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 36 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt,

üres üvegek a beszámitott árban visszafogadtatnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése

ARADON.

Városi szinház.

Bérlet 96. sz. Páros.

Csütörtökön, 1900. évi január hó 11-én

Orpheus a pokolban.

Nagy operette 4 felvonásban. Irta: Chromieux. Zenéjét szerzette: Offenbach. Forditotta: Latabár.

SZEMÉLYEK;

Orpheus . . .	Déri Jenő.	Mars	Gáthi K.
Euridice . . .	Ruzsinszki I.	Cupido	Felhő Rózsi.
Aristheus . .	Pintér Imre.	Pluto	Pintér Imre.
Közvélemény	Székely A.	Stix Jankó . .	Hajnal D.
Jupiter	Andorffy P.	Mercur	Palóczi Pál.
Juno	Tolnainé.	Aesculap . . .	Czakó V.
Diana	Rédei Szidi.	Amor	Jenei Gy.

Kezdete 7 órakor.

Arad sz. kir. város kapit. hiv.

16926—1899. kh.

Hirdetmény.

A nmélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 60610. VIII. 1899. sz. alatt kelt magas rendeletével kimondotta azt, hogy a napi piaczokon csak is élelmi czikkek árusithatók és azokon sem helybeli, sem más községbeli iparosok árusitás végett még házi ipar czikkel sem jelenhetnek meg. Arad szab. kir. város tekintetes tanács pedig 28284/899. számu végzésével ezen rendelet alapján megbizott, hogy a nem élelmi czikkek árusitásával foglalkozókat a napi piaczokról tiltsam el.

Ennek folytán a nem élelmi czikket árusitókat Arad szab. kir. városban a Szabadság és Tököly téren tartott napi piaczokról egyszer és mindenkora eltiltom és határozatilag kimondom, hogy ezentul hétfői és pénteki heti piaczi napok kivételével mást mint élelmi szert a piaczon árulni megengedve nem lesz.

A hétfői és pénteki napokon miután ezek heti vásári napokul engedélyezve vannak, mindazok kik eddig arra jogot szereztek vagy ezután szerezni fognak az 1884. évi XVII. t.-cz 50. §-a alapján továbbra is árusithatnak.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy ezen végzésem jogerőre emelkedése után a napi piaczon árusitás végett, meg ne jelenjenek mert onnan elutasittatni és büntettetni fognak.

Arad, 1899. deczember hó 20.

Sarlot,
főkap tány.

17349—899.

Hirdetmény.

A beállott havazásokból kifolyólag felhivatnak a ház és telektulajdonosok, miszerint házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor, a hányszor az szükséges, lesepertessék; olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fürészporral behintessék, mivel ennek nem teljesitése esetén a gyalogutak gondozása tárgyában alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

Tetőkről és erkélyekről havat lehányni csak esti 8 órától reggel 9 óráig szabad. A lehányt hó a gyalogjárókról azonnal a gyalogjáró mellé letaszitandó. Addig mig ezen munka végeztetik a gyalogjárón a járókelőket figyelmeztetendő jelző teendő. A hó lehányási munkálatokat végeztető által azon felül őr állitandó ki a járókelők és közlekedők figyelmeztetése végett.

Szükség esetén a hó nappali órákban is letakaritható, de erre előzetesen az én engedélyem kérendő ki.

A házak udvaraiban összegyült és kihordatni szokott hómennyiség lerakóhelyéül: a Maros meder, a szemét lerakó helyek, a száraz hid baloldalán és a Hercz féle fatelep mögött elterülő mélyedés, — a nagyváradi út mellett a Jellinek és Schlesinger fatelep mögött az élővizcsatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth utca végén levő hid baloldalán az élővizcsatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad 1899 deczember hó 10.

Sarlot Domonkos,
főkapitány.

4047—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy Szakolcza rendezett tanácsu város és a szakolczai járás egész területéről származó hasitott körmü állatoknak Ausztriába való bevitele megtiltatott.

Aradon, 1899. évi deczember hó 24-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

Magy. kir. államv. üzletv. Kolozsvárott.

35444—1899. III. szám.

Pályázat.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló brassó-háromszéki h. é. v. brassó-kézdivásárhelyi vonalán Sepsiszentgyörgy állomáson levő berendezett vendéglői üzlet 1900. évi márczius hó 1-től számitandó 3 évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázat nyittatik:

Felhivatnak ennélfogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerüen felbélyegzett és bizonyitványaikkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1900. évi január hó 18-án déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomási vendéglő bérletére" megjegyzéssel ellátott boritékban a magy. kir. államvasuti kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) czimezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál **1900 évi január hó 17-én d. utáni 1 óráig** bánatpénz fejében 400 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta utján külön boritékban beküldeni.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napiárfolyam szerint számittatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténtére hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek, s végre olyanok, melyekre az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II-ik emelet 33. ajtó.)

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kivül, a bérlő czéljaira szolgaló magán lakás is adatik.

Kolozsvár, 1899. deczember hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dijaztatik.

Tyukszem,

szemölcs, bütyök és mindenféle bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatásu Anagallin-ért, mely a régi kinzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabaditott. El nem mulaszthatom az Ön igazán kitünő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel **Szelle Józsefné.**

A párisi és londoni hygienikus kiállitáson kitünő készitményeiért, nagy aranyéremmel, diszoklevéllel és érdemkeresztel kitüntetve. Kapható egyedül a készitőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára

Aradon, Andrássy-tér 22.

A megyeházzal szemben.

Hirdetmény.

A nméltóságu belügyminiszterium 82617/899. sz. magas körrendelete alapján figyelmeztetem a Chilébe utazni akarókat, hogy magukat kellő uti költséggel lássák el, mert Génuában kapnak ugyan közvetlen jegyet a rendeltetési helyig, de miután Montevideoban közvetlen csatlakozás nincs ott 8--10 napig kell magokat fenntartaniok és kellő létfenntartási eszköz hiányában onnan visszatolonczoltatni fognak.

Sarlot,
főkapitány.

18299—1899.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelési m. kir. miniszteriumnak 68010/1892. sz. alatt kelt magas rendelete értelmében az általános lóvizsga a következő helyeken és napon fog megtartatni.

1. Belváros, Sarkad, Erzsébet külváros és ujtelep városrészben levő lóállomány megvizsgálása a nagyvásártéren január hó 14-ikén reggel 7 órától a befejezésig.

2. Gáj, Séga, Poltura külvárosokban és a tanyákon levő lóállomány megvizsgálása Gájban a Gizellatéren január 14-ikén reggel 7 órától a befejezésig tartatik meg.

A lóvizsgálathoz vizsgáló biztosként a nagyvásártérre Beretz Ferencz rendőr hadnagy és Varga János állatorvos Gájba a Gizellatérre Madarász Antal alkapitány és Engel Ármin állatorvos jelentésüknek bevárása mellett kirendeltetnek.

Ezen lóvizsgálat idejét a lótartó gazdáknak azzal adom tudomásukra, hogy összes lovaikat az emlitett helyen és időben állatorvosi megvizsgáltatás végett szigoru büntetés terhe alatt előállitsák.

Arad, 1899. deczember 30.

Sarlot,
főkapitány.

4088—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy folyó évi deczember hó 29-tól kezdődőleg tilos sertéseket Ausztriába bevinni Bács-Bodrog vármegye topolyai járásából, Hont vármegye szobi járásából, Nográd vármegye nográdi járásából, Pozsony vármegye felsőcsalóközi járásából, Pozsony vármegye pozsonyi járásából, Mosony vármegye rajkai járásából Torontál vármegye törökkanizsai járásából, Vas vármegye községi járásából, Vas vármegye sárvári járásából, Vas vármegye vasvári járásából, Kőszeg rendezett tanácsu városból, Fiume szab. kir. városból. valamint a horvát-szlavonországi Modrus-Fiume vármegye suskai járásából, Pozsega vármegye pozsegai járásából, Varasd vármegye pregradai járásából, Varasd vármegye klanjeczi járásából, Varasd vármegye krapinai járásából, Verőcze vármegye diakovári járásából, Verőcze vármegye naticzi járásából, Zágráb vármegye zágrábi járásából.

A bevitel azonban megengedtetik Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye biai járásából. Vas vármegye szombathelyi járásából, Vas vármegye németujvári járásából, továbbá Nagyvárad szab. kir. városból, végül a horvátszlavonországi Zágráb vármegye karlováczi járásából, valamint Karlovácz, Kőrös, Eszék, és Varasd városokból.

Aradon, 1899. évi deczember hó 29-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

Ministeri rendelet!

értelmében 1900. január hó 1-től a **korona számitás** kötelező! Minden félreértés kikerülése végett szükségessé válik minden számlanyomtatványra feltünően megjegyezni, hogy az összeg **korona értékben** számittatik, miért is a t. közönség kényelmére

kész bélyegzőket és pedig:

Korona, Korona fillér, Korona érték, Kronenwährung, 1900. stb. nagy választékban, mindennemü hozzávaló **feltünő festékekkel raktáron tartok** és mindig készen kaphatók:

a Pesti gyorssajtó nyomdában és ruggyanta bélyegző intézetnél Andrássy-tér 19. sz. a. a „Központi szállodában" **Keppich Zsigmondnál.**

Vidéki rendelések azonnal eszközöltetnek. — Városi és megyei telefon 345. sz.

Burgundi és Czukorrépa

eladó 415

Kis Ernő-utca 3. sz. alatt.

404—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy Magyar-, Horváth- és Szlavonországokból származó élő sertéseknek Alsó-Ausztria és Morvaországban való szabad kereskedelmi forgalmára vonatkozó korlátozások hatályon kívül helyeztettek.

Arad, 1899. deczember 23-án.

Salacz,
kir. tanácsos.
polgármester.

Világosi járás főszolgabirájától.

156—1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A világosi adóügyi jegyzői állásnak m. é. deczember hó 21-re választás utján tervezett betöltése közbejött akadályok miatt elhalasztatván, az üresedésben levő ezen jegyzői állásra ujabbi pályázatot nyitok s a választás megejtésére határidőül **f. hó 30. napjának d. e. 10 óráját** Világos község székházához kitüzöm.

Felhivom mindazokat, kik ezen másodosztályu javadalmazással rendszeresitett jegyzői állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t.-cz. 6. §-ában előirt minősitést igazoló okmánynyal felszerelt folyamodványukat legkésőbb f. évi január hó 29-én d. u. 5 óráig hozzám benyujtsák.

Világos, 1900. évi január hó 8-án.

Páris Gábor,
419 főszolgabiró.

165—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy Sopron vármegye kis- és nagy-mártoni járásaiból sertéseket Ausztriába bevinni tilos.

Aradon, 1900. évi január hó 9-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

5804—1899. szám.

Faeladási hirdetmény.

A lippai m. kir. főerdőhivatalnak alárendelt paulisi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó A. ü. o. II. v. s. 5 tag 23—25 osztagaiban Pareu Krisanuluj — összesen 35.$_{48}$ k. holdon tervezett tisztázó vágásokban levő és 34 m^3 épületfára, 2794 ürm^3 hasábfára, 308 ürm^3 dorongfára és 734 2 fogatu szekér galyfára becsült fakészleteknek tövön való eladása érdekében a paulisi m. kir. erdőgondnokság irodahelyiségében **f. évi január hó 19-én** zárt irásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Zárt irásbeli ajánlatok, melyek megajánlott vételár 10 %-át tevő bánatpénzzel szerelendők fel, a paulisi m. kir. erdőgondnokságnál, legkésőbb az árverés napjának délelőtti 9 órájáig nyujtandók be. Később avagy távirati uton benyujtott ajánlatok, valamint utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Kikiáltási 4223 korona és 80 fillér.

Bánatpénz 423 korona.

Az árverési, valamint a szerződési feltételek ugy a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, mint a paulisi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lippán, 1900. jan. hóban.

293 **M. kir. főerdőhivatal.**

Mosás és vasalás,

u. m.

férfi ingek, gallérok, kézelők, női kelengyék stb.

elvállaltatnak

egy kitünő vasalónőnél, ki hat évig állandóan Budapesten, egy elsőrendü vasalóintézetben mint vasalónő volt alkalmazva. — A mosás és vasalások a legpontosabban és legjutányosabban elvállaltatnak. — Czim: **Radnai-ut 5. sz., ajtó 4., fél em.**

418

Könyvelőnő,

ki a magyar és német levelezésben jártas,

alkalmazást nyer.

Ajánlatok fizetési igényök megjelölésével, magyar és német nyelven küldendők 411

Kemény Testvérekhez,

Nagy-Szalonta.

26.986—1899.

Hirdetmény.

A 1900. évi egyenes adó fizetési munkálatok foganatba veendő lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adókötelezettek és tárgyak összeirására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeiró közegeket valótlan bemondásokkal tévutra vezeti, vagy munkájokban bármi módon akadályozza, az 1883-ik évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedő birsággal lesz sujtandó.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókivetés alapjául szolgáló vallomási iveket, melyek ingyen, vétbizonyitvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitüzött határidők alatt, a polgármester megbizásából Kilényi János alszámvevőnél a saját érdekéből beadni el ne mulassza, és pedig:

A házbérjövedelmi vallomásokat a folyó 1899. évben keletkezett, még meg nem adózott házakra vonatkozólag az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével folyó évi november 30-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó, az 1899. évben keletkezett, meg meg nem adózott üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok, vagy más ... nem tudható jövedelmü szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1900. évi januar 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi, vagy ... illettményekre vonatkozó vallomásaikat, továbbá a tőkekamat-adó tárgyát képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomásokat 1900. évi januar hó 15-ig.

Az általános jövedelmi pótadó kiszámitásánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomásokat 1900. évi január 31-ig, vétbizonyitvány ellen.

Az ebadóra vonatkozó vallomásoka 1900. évi január hó

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1900. évi márczius 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében levén, megjegyeztetik, hogy aki megfelelő vallomását a fent kitüzött határidő alatt be nem adja, arra az adóhivatalból beszerzendett adatok alapján fog kirovatni, és hogy az adótárgyaknak, az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkárositása czéljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 1—500 frtig terjedő birságot von maga után.

Arad szab. kir. város tanácsának 1899. évi október 28-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.